

Załącznik nr 1

do Uchwały Nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **prawo**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Uniwersytet Warszawski**

Data przeprowadzenia wizytacji: **25-26 marca 2021 r.**

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	6
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	9
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	17
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	19
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	24
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	28
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	31
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	32
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	37
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	39
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	41
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego _ 42

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Piotr Szwedo, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Maciej Perkowski, ekspert PKA;
2. ks. dr hab. Tadeusz Stanisławski, ekspert PKA;
3. Paweł Adamiec, ekspert PKA ds. studenckich;
4. Norbert Napieraj, ekspert PKA ds. pracodawców
5. Artur Gawryszewski, sekretarz ZO.

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku prawo prowadzonym na Uniwersytecie Warszawskim została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac przyjętego przez Prezydium PKA na rok akademicki 2020/2021. Aktualnie prowadzone postępowanie oceniające zostało przeprowadzone zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej przeprowadzanej zdalnie przez Polską Komisję Akredytacyjną. Przed rozpoczęciem zdalnej wizytacji dokonano podziału obowiązków pomiędzy ekspertami biorącymi udział w pracach zespołu oceniającego. Ponadto w porozumieniu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym z ramienia Uczelni ustalono szczegółowy harmonogram przebiegu wizytacji wraz z uwzględnieniem kluczowych spotkań z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Zgodnie z procedurą postępowania oceniającego przed wizytacją zespół oceniający dokonał analizy danych i informacji zawartych w raporcie samooceny i załącznikach do raportu przedłożonych przez władze Uczelni oraz opracował raport wstępny. W zakresie wyznaczonej odpowiedzialności za przydzielone kryteria członkowie zespołu oceniającego wypełnili karty spełnienia standardów jakości kształcenia, które stanowiły podstawę do przygotowania wykazu pytań i wątpliwości wymagających dodatkowego wyjaśnienia.

Wizytację poprzedzono spotkaniami wewnętrznymi zespołu oceniającego, które posłużyły wymianie wstępnych refleksji na temat ocenianego kierunku studiów po lekturze raportu samooceny i zapoznaniu się z załączonymi dokumentami do raportu oraz dodatkowymi informacjami przesłanymi przed wizytacją. Podczas spotkań omawiano kryteria oceny, raport wstępny zespołu oceniającego oraz formułowano dalsze pytania i wątpliwości w odniesieniu do spełnienia standardów jakości kształcenia. Ponadto dokonano ostatecznego potwierdzenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji, w tym spotkań oraz podziału odpowiedzialności pomiędzy członkami zespołu oceniającego w trakcie wizytacji. Przed wizytacją zespół wytypował do oceny prace dyplomowe i prace etapowe, wybrał zajęcia do hospitacji oraz ustalił wymogi związane z udokumentowaniem infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia, w tym obiektów bazy dydaktycznej Uczelni i biblioteki.

W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z Władzami Uczelni, osobami odpowiedzialnymi za realizację procesu kształcenia na wizytowanym kierunku, w tym z autorami raportu samooceny, Samorządem Studenckim, z reprezentacją studentów oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe, przedstawicielami otoczenia społeczno- gospodarczego, z osobami odpowiedzialnymi za praktyki, umiędzynarodowienie procesu kształcenia, wsparcie osób z niepełnosprawnościami oraz politykę jakości kształcenia.

W toku wizytacji przeprowadzono hospitacje zajęć prowadzonych online na ocenianym kierunku oraz dokonano przeglądu udostępnionej przez Uczelnię dokumentacji dotyczącej m.in. realizacji procesu kształcenia, w tym prac dyplomowych i etapowych, praktyk zawodowych, umiędzynarodowienia, funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz wsparcia studentów w procesie kształcenia i osiągnięcia efektów uczenia się.

Wymiana informacji pomiędzy członkami zespołu oceniającego odbywała się na bieżąco podczas spotkań zaplanowanych zgodnie z harmonogram wizytacji. Spotkania te posłużyły ekspertom do systematycznego podsumowywania oceny spełnienia kryteriów wyznaczonych w ramach przydzielonej odpowiedzialności. Przed zakończeniem wizytacji odbyło się najistotniejsze spotkanie podsumowujące zespół oceniającego, podczas którego potwierdzono pozyskanie wszystkich niezbędnych informacji w celu zapewnienia kompleksowej i wyczerpującej oceny kryteriów w powierzonym zakresie oraz omówiono pierwsze spostrzeżenia, o których poinformowano władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

W wyniku ścisłej współpracy członków zespołu oceniającego, a w szczególności sekretarza zespołu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym z ramienia Uczelni na bieżąco prowadzono koordynację działań wspierających sprawny i zgodny z harmonogramem przebieg wizytacji.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

(jeśli studia na kierunku są prowadzone na różnych poziomach, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu studiów)

Nazwa kierunku studiów	prawo	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	jednolite studia magisterskie	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki prawne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	10 semestrów – 300 punktów ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	320 godzin – 10 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	1980	1385
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	2818	2818
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	289 ECTS	289 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	300 ECTS	300 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	153 ECTS	153 ECTS

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia obowiązujące na kierunku prawo, pozostają zgodne ze strategią i misją Uniwersytetu Warszawskiego. Koncepcja i cele kształcenia obowiązujące na kierunku prawo, realizowanym przez Uniwersytet Warszawski pozostają zgodne z zasadami i założeniami polityki jakości. Koncepcja i cele kształcenia na kierunku prawo mieszczą się w dyscyplinie, do której kierunek jest przyporządkowany i są zgodne prowadzoną na uczelni działalnością naukową. Wypracowanie koncepcji było przedmiotem konsultacji ze strony szeroko rozumianego otoczenia społeczno-gospodarczego. Nie było to jednak sformalizowane postępowanie. Nie można ukrywać, że część pracowników Wydziału Prawa i Administracji, tworzy jednocześnie tego rodzaju otoczenie, piastując ważne funkcje zarówno w kancelariach prawnych jak i pełniąc najwyższe urzędy państwowe. Pracownicy tacy byli również zaangażowani w konsultacje w tym zakresie.

Efekty uczenia się uwzględniają w szczególności kompetencje badawcze, komunikowanie się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej, co znajduje wyraz w poszczególnych efektach uczenia się:

W odniesieniu do kompetencji badawczych: K_W13 (znajomość teorii i trendów rozwojowych w zakresie nauk prawnych w Polsce i na świecie), K_W14 (znajomość metodologii i instrumentów stosowanych w ramach nauk prawnych), K_W16 (znajomość ochrony i zarządzania zasobami własności intelektualnej), K_U02 (umiejętność identyfikacji problemów z wykorzystaniem wiedzy oraz zaawansowanych metod i narzędzi z zakresu nauk prawnych), K_U05 (umiejętność posługiwania się metodami rozumowań prawniczych), K_U13 i K_U14 (umiejętność planowania i realizacji własnego uczenia się, kształcenie się w zakresie nowotworzonych obszarów prawa).

W odniesieniu do komunikowania się w języku obcym K_U09 (posługiwanie się językiem obcym co najmniej na poziomie B2+, oraz w wyższym stopniu w zakresie specjalistycznej terminologii). Kompetencje te osiągnęte są poprzez udział studentów w obowiązkowych lektoratach z języków obcych (4 semestry). Warto zwrócić uwagę, że studenci mają możliwość realizacji lektoratu z języka obcego o profilu prawniczym. Ponadto w ramach rozwoju kompetencji językowych, student w toku studiów może zdawać egzaminy z określonych przedmiotów w języku obcym, a także ma możliwość wyboru niektórych przedmiotów w języku angielskim. Warunkiem zakończenia studiów jest także zaliczenie egzaminu z języka obcego na poziomie min. B2+.

W odniesieniu do kompetencji społecznych K_K01 (gotowość do krytycznej oceny treści aktów normatywnych), K_K02 (gotowość do krytycznej oceny aktów stosowania prawa), K_K03 (gotowość do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych w zakresie prawa), K_K04 (gotowość do wypełniania zobowiązań społecznych w zakresie objaśniania instytucji prawa publicznego i prywatnego), K_K10 (gotowość do dalszego samodzielnego i zinstytucjonalizowanego rozwoju). Kompetencje te osiągnęte są poprzez szereg rozwiązań. W pierwszej kolejności wypada zauważyć, że kształtowanie krytycznego podejścia do analizy rzeczywistości, treści aktów

normatywnych oraz aktów stosowania prawa wymagało zmniejszenia grup zajęciowych i możliwości prowadzenia rozmowy i dyskusji na temat określonych zagadnień. Możliwość taka jest osiągnięta w ramach bloków specjalizacyjnych oraz seminariów specjalizacyjnych. Kolejnym elementem kształtowania omawianych postaw w procesie dydaktycznym jest dostęp studentów do udziału realizowanych w ramach Uniwersytetu konferencji naukowych (w tym w corocznym wydarzeniu jakim jest Konferencja Wydziału Prawa i Administracji UW). Podczas tego rodzaju wydarzeń student ma okazję zapoznać się aktualnymi problemami w nauce prawa.

Jednocześnie studenci mają możliwość rozwoju swoich kompetencji w tym zakresie w ramach szerokiej działalności kół naukowych. Warto przy tym zauważyć, że opiekunem kół są pracownicy prowadzący kształcenie na kierunku praw. Nie bez znaczenia jest również okoliczność, że studenci są zachęceni oraz wspierani przez pracowników w realizacji ich własnych pomysłów naukowych i pierwszych prac. Mogą liczyć na wsparcie indywidualne w zakresie pomocy w przygotowaniu wystąpień na dedykowanych konferencjach naukowych. Nie można przy tym nie wspomnieć, że studenci są odpowiedzialni za wydawanie Przeglądu Prawniczego Uniwersytetu Warszawskiego.

Zespół Oceniający PKA, podał w wątpliwość prawidłowość wskazania w efektach uczenia w odniesieniu do dyscypliny wiodącej określenia „nauki prawne” i przypisania jej stuprocentowego udziału przyznawanych w programie punktach ECTS. Zespół wskazał, że jest to sprzeczne z postulatami (deklaracjami) interdyscyplinarności Uniwersytetu, a także sprzeczne z niektórymi szczegółowymi efektami uczenia. Jako przykłady takiej sprzeczności spośród szczegółowych efektów uczenia się zostały wskazane m. in.: K_W05 – absolwent zna i rozumie relacje zachodzące pomiędzy systemem prawa a innymi systemami społecznymi (kulturowym, ekonomicznym, politycznym), K_W14 – absolwent zna i rozumie zasady metodologii i instrumenty stosowane w ramach badań związanych z naukami społecznymi, w tym w szczególności z naukami prawnymi, K_U10 – absolwent potrafi kierować zespołem składającym się zarówno ze specjalistów z zakresu prawa, jak również grupami osób o różnych specjalnościach.

Uniwersytet ustosunkowując się do tak sformułowanego zarzutu, w pierwszej kolejności podkreślił, że kwestia ta była przedmiotem długiej dyskusji zarówno w ramach samego zespołu przygotowującego raport, jak i z władzami Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Prawo ma na celu regulację stosunków społecznych zgodnie z realizowaną polityką. Tworzenie norm prawnych jest często odpowiedzią na zjawiska pojawiające się w rzeczywistości społeczno-gospodarczej. Z uwagi na bardzo szybki rozwój technologiczny, zmiany w systemie gospodarczym, a także z uwagi na zmiany społeczne, system prawny staje się coraz bardziej pojemny – prawo reguluje coraz to nowsze obszary (zjawisko tzw. jurydyzacji życia społecznego i gospodarczego). Temu rozrostowi zakresu regulacji prawnej towarzyszy nierzadko (co jak się wydaje poza sporem) daleko idąca „technicyzacja”. Przepisy prawa formułowane w ustawach (a w efekcie i normy prawne) stają się coraz bardziej szczegółowe i odnoszą się nierzadko do bardzo skomplikowanych aspektów, których nie da się zrozumieć bez zagłębienia się i zrozumienia (przynajmniej powierzchownego) regulowanej materii. Przykładów dostarcza w tej materii szereg regulacji prawnych. Biorąc pod uwagę, chociażby obecną sytuację epidemiczną, można przykładowo wskazać tu na art. 27 lub 28 ustawy z dnia 5 grudnia o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 1845 ze zm.). Przepisy te, na tle poszczególnych przepisów zawartych w innych ustawach (takich jak np. ustawa

z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 833 ze zm., czy też ustawy z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.; nie wspominając już o ustawach regulujących funkcjonowanie chociażby rynku finansowego) wydają się na pierwszy rzut oka proste i zrozumiałe. Niemniej, podjęcie próby wyjaśnienia słuchaczowi sensu przepisu, podania przykładowych zastosowań, wymaga odwołania się do problematyki medycznej czy biologicznej.

Biorąc pod uwagę powyższe, zespół oceniający uznał wyjaśnienia Uniwersytetu Warszawskiego za satysfakcjonujące, jednakże rekomenduje weryfikację przyjętego podejścia, nie wykluczając przy tym wprowadzenia stosownych zmian w dokumentacji kierunku. Kwestia ta powinna zostać przedstawiona i przedyskutowana w ramach władz Wydziału (Kolegium Dziekańskie), Rady Dydaktycznej oraz Rady Wydziału.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁴(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na kierunku prawo koncepcja kształcenia wraz z jego celami i efektami uczenia się tworzą spójną całość. Są również czynnikiem wzmacniającym doskonalenie i jakość kształcenia na wydziale, co jest zgodne z jego strategią i misją uczelni. W ramach koncepcji, celów kształcenia i efektów uczenia się oraz w procesie kształcenia uwzględniane są konsekwentnie przedmioty wychodzące naprzeciw nowym wyzwaniom w zawodach prawniczych. W ten sposób program studiów, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, odpowiada zmieniającym się potrzebom społeczno-gospodarczym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscypliny nauki prawne, do której kierunek jest przyporządkowany, normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych

⁴W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

dla kierunku prawo. Treści programowe i przypisane im efekty uczenia się przewidziane programem studiów na kierunku prawo są sformułowane w sposób precyzyjny, dostosowane do koncepcji i celów kształcenia i uwzględniają specyfikę nauk prawnych. Specyfikę i zgodność treści programowych oraz przypisanych im efektów uczenia się z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie, do której kierunek jest przyporządkowany oraz z zakresem działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie potwierdza także poziom merytoryczny, kwalifikacje i doświadczenie kadry dydaktycznej oraz przyjęta koncepcja kształcenia opierająca się na ciągłym doskonaleniu programów studiów. Aktywność międzynarodowa pracowników wydziału i gwarantuje stałe uaktualnianie stanu wiedzy i rozwój kompetencji ujętych w efektach uczenia się. Przewidziane programem studiów treści programowe oraz przypisane im efekty uczenia się pozostają w ścisłym związku z dorobkiem naukowym uczelni w dyscyplinie nauki prawne.

Zgodnie z wieloletnią praktyką na WPIA UW lista wykładów specjalizacyjnych oraz bloków specjalizacyjnych nie jest elementem programu studiów, ponieważ oferta w tym zakresie jest elastycznie kształtowana w zależności od preferencji studentów oraz czynników rynkowych. Bieżąca lista bloków specjalizacyjnych stanowi załącznik do programu studiów. Dopuszczalne jest stworzenie bloku specjalizacyjnego dla studentów Erasmus+, który będzie miał przyznane do 30 pkt ECTS. Każdy student ma obowiązek zaliczyć co najmniej cztery bloki specjalizacyjne. Każdy blok musi być zaliczony w ciągu jednego lub dwóch przypadających po sobie semestrów studiów. Na wniosek studenta na równi z blokiem specjalizacyjnymi traktowane jest ukończenie szkoły prawa obcego. Blokiem specjalizacyjnym jest również klinika prawa. Bloki można zaliczać począwszy od III roku (V semestru) studiów. Co najmniej dwa bloki muszą zostać zrealizowane na latach III-IV. Na latach III-IV muszą zostać zrealizowane także seminaria specjalizacyjne, które zaliczane są pracą pisemną. Wykłady specjalizacyjne nie muszą w każdym wypadku obejmować 30-godzinnych zajęć. Czas przeznaczony na realizację bloku może być podzielony przez osoby zgłaszające dany blok dowolnie, z zastrzeżeniem zachowania parzystej liczby godzin zajęć. Prowadzący wykład specjalizacyjny w ramach bloku specjalizacyjnego określa, w jaki sposób będzie weryfikować efekty kształcenia osiągnięte dzięki uczestnictwu w zajęciach. Zaliczenie całego bloku specjalizacyjnego może być uzależnione od dodatkowych wymogów ustalonych przez prowadzących (praktyki, udział w badaniach, itp.). Z bloku specjalizacyjnego student otrzymuje jedną ocenę stanowiącą średnią ważoną ocen otrzymanych za poszczególne wykłady specjalizacyjne (suma iloczynów wyrażonej w procentach liczby godzin danego owtyrkylamdaunwejbzlonkiuegio oceny) z odpowiednim stosowaniem §52 ust. 3 załącznika do uchwały nr 441 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Studiów na Uniwersytecie Warszawskim (Monitor UW poz. 186). Seminaria specjalizacyjne będą zaliczane na podstawie pracy pisemnej. Punkty ECTS za zaliczenie seminariów specjalizacyjnych uwzględniane są na piątym roku studiów.

Program studiów obowiązujący na kierunku prawo przewiduje obowiązek odbycia przez studenta praktyki zawodowej w wymiarze dwóch miesięcy. Wymiar praktyk wynosi 320 godzin, z czego co najmniej 80 godzin praktyk student musi odbyć w sądzie mającym siedzibę w Polsce (sądy powszechne, sądy wojskowe, Sąd Najwyższy, sądy administracyjne lub Trybunał Konstytucyjny) albo w sądzie lub trybunale mającym siedzibę w jednym z państw członkowskich Unii Europejskiej. Wymienione akty nie limitują instytucji, w których student może odbywać praktyki pozasądowe – mogą to być m.in. urzędy organów państwa i samorządu terytorialnego, prokuratury, kancelarie adwokackie, radcowskie, komornicze, notarialne, organizacje pozarządowe a także podmioty prowadzące działalność gospodarczą (np. banki, towarzystwa ubezpieczeniowe itp.). Warsztaty to zajęcia przewidziane jako

uzupełniające wobec wykładów z zakresu postępowania administracyjnego, postępowania cywilnego oraz postępowania karnego. Ideą tych zajęć jest sporządzanie pism procesowych oraz omawianie praktycznych problemów związanych z poszczególnymi postępowaniami. W odróżnieniu od wykładów z wymienionych przedmiotów, które są zajęciami rocznymi, warsztaty są semestralne (30h) i są uruchamiane dopiero od semestru letniego, co pozwala studentowi na poznanie podstawowych kwestii dotyczących danej procedury. Zajęcia w ramach warsztatów odbywają się małych grupach, co pozwala na indywidualne podejście do studenta i dokładniejszą ocenę jego pracy. W ramach zajęć (zwłaszcza ćwiczenia i warsztaty) prowadzący organizują często również wizyty studyjne. Mogą być to przykładowo wizyty w sądach wraz z obserwacją rozprawy. Na zajęcia mogą być również zapraszani goście (specjaliści z danej dziedziny).

W ramach kierunku prawo, pomimo masowości studiów, od lat wdrażane są instrumenty mające na celu spersonalizowanie (na tyle na ile jest to możliwe) proces kształcenia. Wystarczy wspomnieć tu o możliwości udzielenia studentowi tzw. Indywidualnego Toku Studiów, który realizowany jest pod nadzorem wybranego przez studenta opiekuna. Warto zwrócić uwagę, że na Wydziale Prawa i Administracji studenci realizują również Diamentowe Granty, co wiąże się z także z silnym zindywidualizowaniem relacji student-pracownik naukowy. W ramach Uniwersytetu (w tym na Wydziale Prawa i Administracji) realizowany jest także program Szkoła Orłów, który polega na objęciu najlepszych studentów I roku indywidualnym tutoringiem oraz wsparciem w zakresie realizacji badań i projektów naukowych.

Indywidualizacja procesu nauczania jest także widoczna w ostatniej zmianie programu studiów. W ramach procesu dydaktycznego, studenci realizują zajęcia warsztatowe w znaczenie mniejszych grupach w porównaniu do grup ćwiczeniowych. Ponadto wprowadzenie bloków specjalizacyjnych skutkowało zwiększeniem oferty przedmiotów do około 400. Pozwala to każdemu studentowi na realizację określonego, indywidualnego programu specjalizacji w ramach kierunku.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć na kierunku prawo i obejmują m.in.: rozumienie rodzajów stosunków prawnych i rządzących nimi prawidłowości, pogłębienie wiedzy o systemie władzy, ze szczególnym uwzględnieniem władzy sądowniczej, praktyczne wykorzystanie wiedzy o systemie polskiego prawa do samodzielnego rozwiązywania konkretnych problemów w wybranych dziedzinach prawa, umiejętności w zakresie sporządzania podstawowych dokumentów, pism procesowych lub pisemnych analiz i interpretacji konkretnych problemów prawnych. Treści programowe przypisane do praktyk zapewniają możliwość osiągnięcia efektów uczenia się, z uwzględnieniem wybranej specjalności. Rozkład form aktywności w trakcie odbywania praktyk zawodowych jest zbieżny z procesem dydaktycznym.

Wymiar obowiązkowych praktyk zawodowych wynosi 320 godzin, z czego co najmniej 80 godzin musi odbywać się w ramach praktyki sądowej (realizowanej w sądzie lub trybunale). Praktykom zawodowym przyporządkowano 10 punktów ECTS. Liczba punktów ECTS przypisanych do praktyk jest w pełni uzasadniona.

Nadzór nad prawidłową organizacją i przebiegiem praktyk, sprawuje specjalnie powołany w tym celu pełnomocnik Dziekana ds. studenckich praktyk zawodowych.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Dokumentacja utrwalająca przebieg praktyk dobrana jest właściwie i pozwala rzetelnie ocenić zgodność przebiegu praktyki z jej programem oraz stwierdzić, czy osiągnięto zakładane efekty uczenia się. Potwierdza to analiza dokumentacji wybranych losowo studentów. Dokonywana przez osobę odpowiedzialną za zaliczenie praktyk ocena osiągnięcia efektów uczenia się wyklucza źle rozumiany automatyzm, ma charakter kompleksowy, a więc odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Po zakończeniu praktyki osoba odpowiedzialna ocenia poziom osiągniętych efektów uczenia się i sposób gospodarowania czasem realizacji praktyki. Dodatkowo oceniane są prace i zdania wykonywane w toku praktyki, służące samoocenie osiąganych efektów uczenia się. Wymagane od praktykanta zadania służą opiekunowi praktyk do oceny poziomu uzyskania efektów uczenia się. Szczególnie istotne dla podnoszenia jakości kształcenia oraz udoskonalania programu studiów analiza informacji zwrotnych przekazywanych przez społeczno-gospodarczych partnerów WPiA UW po zakończeniu praktyk przez konkretnego studenta. W oparciu o porozumienie zawarte z danym partnerem, Pełnomocnicy ds. praktyk oraz władze wydziału poddają analizie wszystkie informacje zawarte w opinii o praktykancie, stanowiącej podstawę do zliczenia danej praktyki.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Są to doświadczeni pracownicy sądów i trybunałów, organów administracji publicznej, kancelarii prawnych, innych podmiotów zajmujących się profesjonalnie stosowaniem prawa. Ich dorobek, doświadczenie i kompetencje w zakresie opieki nad realizacją praktyk podlegają systematycznej ocenie i są podstawą weryfikacji listy podmiotów, z którymi prowadzona jest współpraca w ramach realizacji praktyk zawodowych.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Powyższe jest weryfikowane zarówno na etapie zawierania z pracodawcami porozumień w zakresie praktyk, jak w ramach okresowych przeglądów tej współpracy.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady.

Wybór placówek do realizacji praktyk jest wynikiem ich dopasowania do zadań wynikających z programu praktyk i zakładanych efektów uczenia się.

Praktyki zawodowe realizowane są w różnorodnych instytucjach, zarówno w Warszawie, jak i w innych częściach kraju. Wśród miejsc realizacji praktyki można wymienić kilka kluczowych grup instytucji, adekwatnych dla kierunku Prawo, obejmujących głównie sądy, w tym Sąd Najwyższy, trybunały, Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, kancelarie prawne, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Ministerstwo Sprawiedliwości, organy administracji publicznej, banki, korporacje o zasięgu krajowym lub międzynarodowym. Uniwersytet Warszawski jest jedyną uczelnią w Polsce posiadającą stałą umowę o współpracy w zakresie studenckich praktyk zawodowych z Sądem Najwyższym. Na podstawie szczegółowych wykazów placówek, zawartych w corocznych raportach opiekunów praktyk, średnia liczebność instytucji kooperujących w realizacji praktyk dla studentów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych kształtuje się na poziomie pozwalającym całkowicie zapewnić pokrycie zapotrzebowania studentów na miejsca odbywania praktyk.

Program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie

z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.

W związku z wystąpieniem epidemii COVID oraz towarzyszących jej nadzwyczajnych okoliczności, utrudniających lub nawet uniemożliwiających faktycznie realizację przez studentów prawa studenckich praktyk zawodowych w sposób określony w dotychczas obowiązujących regulacjach, wprowadzone zostały szczególne reguły organizacji i zaliczania studenckich praktyk zawodowych na WPiA UW.

Po pierwsze: „stacjonarny” tryb pracy pełnomocników (którzy wcześniej odbywali regularne, cotygodniowe dyżury dedykowane sprawom praktyk studenckich, w trakcie których m.in. podpisywali dokumenty, odpowiadali na pytania studentów, zaliczali praktyki) zastąpiony został komunikacją *online* (możliwość rozmowy z pełnomocnikiem za pośrednictwem aplikacji internetowej, organizacja praktyk oraz zaliczanie praktyk poprzez korespondencję mailową).

Po drugie: z powodu wycofania się sądów z, zaplanowanych i realizowanych wcześniej, praktyk w trybie stacjonarnym, wprowadzono szereg rozwiązań, umożliwiających studentom wywiązanie się z obowiązku realizacji 80 godzin praktyk sądowych w alternatywnej formie, tj.: poprzez tryb zdalny (m.in. komunikowanie się z sądami *online*/telefonicznie/pojedynczą wizytą w sądzie), wprowadzenie, na zasadzie wyjątku (rozwiązanie obowiązujące jedynie kilka miesięcy, w stosunku do studentów prawa V roku, którzy nie odbyli obowiązkowych praktyk sądowych przed marcem 2020 r.), możliwości realizacji obowiązku odbycia praktyki w sądzie lub trybunale pod kierunkiem (opieką) wskazanego z imienia i nazwiska pracownika naukowo-dydaktycznego Wydziału (uchwała nr RD/1/5/2020 Rady Dydaktycznej Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 15 maja 2020 r. w sprawie zasad odbywania studenckich praktyk sądowych w okresie maj-wrzesień 2020 r., wprowadzenie „bezpiecznego” trybu kontaktu z pełnomocnikami (Zarządzenie nr 2/09/2020 Prodziekana ds. studenckich Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 23 września 2020 r. w sprawie studenckich praktyk zawodowych na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego w semestrze zimowym roku akademickiego 2020/2021. Mimo niesprzyjających okoliczności epidemii COVID, studenckie praktyki zawodowe są na bieżąco organizowane, realizowane i zaliczane na WPiA UW, a proces ten przebiega w sposób zasadniczo (mimo wprowadzenia kilku rozwiązań wyjątkowych, usprawiedliwionych nadzwyczajnymi okolicznościami pandemicznymi) zgodny z Uchwałą.

Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Liczba godzin zajęć oraz liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia są określone w planie i programie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych łącznie oraz dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć.

Metody kształcenia są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych stosowane są różnorodne metody kształcenia. Są one właściwie określonym w planach studiów formom kształcenia tj. wykładom, ćwiczeniom, konwersatoriom, lektoratom, seminariom i proseminariom oraz praktykom zawodowym. Ponadto uwzględniają specyfikę poszczególnych modułów kształcenia, umiejętności i doświadczenie

nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, a także potrzeby i sugestie studentów.

W okresie stanu epidemii, nauczanie na kierunku prawo realizowane jest w całości w trybie zdalnym. Wyjątek stanowią zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu prowadzącego ze studentami, które mogą w uzasadnionych przypadkach odbywać się stacjonarnie. Powyższe dotyczy przede wszystkim praktyk studenckich (które aktualnie mogą odbywać się w obu formach, tj. stacjonarnie lub zdalnie). WPIA UW oraz administracja centralna UW podjęły szereg działań, który mają na celu zabezpieczenie prawidłowego toku studiów i zminimalizowanie zagrożeń wynikających ze zdalnej formy nauczania poprzez zapewnienie wszystkim osobom zaangażowanym w proces kształcenia możliwie szerszego wsparcia. Zasady i procedury zdalnego nauczania. Szczegółowe zasady kształcenia na odległość zostały określonych w wewnątrzzakładowych aktach prawnych – zarówno na szczeblu ogólnouniwersyteckim, jak i wydziałowym (na końcu niniejszej części opracowania znajduje się szczegółowy wykaz aktów prawnych regulujących omawianą problematykę).

Zasadniczymi narzędziami do prowadzenia zajęć są platforma ZOOM (dla wykładów) oraz platforma Google Meet dla innych form (ćwiczenia, warsztaty, konwersatoria). Zajęcia powinny być co do zasady prowadzone synchronicznie (na żywo), przy czym w odniesieniu do wykładów, przewidziano możliwość ich prowadzenia asynchronicznie (poprzez udostępnianie uczestnikom nagrań). Warto zwrócić uwagę, że wykłady realizowane synchronicznie powinny być rejestrowane i udostępnianie studentom przez okres co najmniej 7 dni. Pozwala to na zapoznanie się z materiałem przez studentów, u których podczas wykładu nastąpiły np. nieprzewidziane problemy techniczne lub były nieobecne. Ponadto, jako system wspierający, funkcjonuje również platforma KAMPUS, która umożliwia wymianę dokumentów, sprawdzanie prac domowych (np. pism procesowych tworzonych w ramach warsztatów) przeprowadzanie testów i kolokwiiów.

Administracja UW oraz WPIA UW nie odnotowały skarg lub innych informacji dotyczących wykluczenia cyfrowego w zakresie studentów kierunku prawo. Władze wydziału – niezależnie od działań podejmowanych na szczeblu ogólnouniwersyteckim – niezwłocznie po wprowadzeniu systemu zdalnego nauczania podjęły szereg działań mających na celu zapobieżenie wykluczeniu cyfrowemu studentów oraz pracowników. Zorganizowano cykl szkoleń z obsługi narzędzi zdalnych, opracowano szczegółowe instrukcje pisemne obsługi narzędzi zdalnych, zapewniono szersze wsparcie informatyczne, zapewniono dodatkowe wyposażenie sal dydaktycznych w sprzęt komputerowy oraz tablice interaktywne pozwalające na synchroniczne prezentowanie treści.

Zadania pełnomocnika dziekana ds. zdalnego nauczania realizowane są w dwóch zasadniczych obszarach. Z jednej strony Pełnomocnik podejmuje działania mające na celu zapobieżenie wykluczenia cyfrowemu oraz usprawnienie procesu nauczania zdalnego, z drugiej zaś zajmuje się bieżącą obsługą i wspieraniem studentów i pracowników wydziału w pracy zdalnej. Jeżeli chodzi o działania zapobiegawcze, należy wspomnieć, że cyklicznie organizowane są szkolenia z korzystania z narzędzi zdalnych oraz szkolenia poświęcone procedurze przeprowadzania zaliczeń i egzaminów w trybie zdalnym. Materia prezentowana w trakcie tych szkoleń została utrwalona także w formie szczegółowych instrukcji dotyczących zarówno samej obsługi technicznej wspomnianych powyżej narzędzi, jak i zasad i procedur, według których powinny się odbywać zaliczenia, egzaminy oraz inne

formy weryfikacji efektów uczenia się. W każdej Katedrze/Zakładzie powołano jedną osobę do współpracy z Pełnomocnikiem. Osoby te wspólnie z Zespołem Sekcji Informatycznej WPIA zabezpieczają prawidłowy przebieg zajęć oraz zaliczeń i egzaminów. Niezależnie od powyższych działań, administracja centralna opracowała ujednolicone instrukcje przeprowadzania egzaminów. Na platformie Kampus dostępny jest przygotowany przez Centrum Kompetencji Cyfrowych UW kurs „Niezbędnik egzaminatora” zawierający wskazówki i instrukcje dotyczące sposobu przygotowania zdalnego egzaminu pisemnego. Kurs jest systematycznie rozwijany o nowe zagadnienia.

Istotne wsparcie stanowi również zespół IT Wydziału Prawa i Administracji, a także zespół IT działający na poziomie Uniwersytetu. Ten ostatni stworzył grupę na portalu Facebook, za pośrednictwem której można zgłaszać problemy techniczne i uzyskiwać odpowiedzi. Problemy techniczne można zgłaszać także drogą e-mail oraz telefonicznie w godz. 8.00-20.00.

Monitoring programu studiów jest realizowany na bieżąco przez Dziekana Wydziału, Kierownika Jednostki Dydaktycznej (wraz z kierownikiem studiów), Studentów (w tym samorząd studencki) oraz Radę Wydziału. Ponadto na został powołany pełnomocnik Dziekana ds. jakości kształcenia. Źródłem informacji są w tu ankiety studenckie, wyniki prowadzonych hospitacji, rozmowy z pracownikami (w tym kierownikami katedr). Efektem stałego monitoringu i oceny studiów była ostatnia zasadnicza zmiana (reforma) programu studiów z 2017 r., która była szeroko opisywana w raporcie. Ponadto, na bieżąco (tj. na potrzeby kolejnego roku akademickiego) tworzone są bloki specjalizacyjne, w ramach których dostosowywane są poszczególne elementy (przedmioty).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Realizację programu studiów na kierunku prawo w formie stacjonarnej i niestacjonarnej charakteryzują powtarzalne, trwałe i wpisujące się w społeczną misję kształcenia dobre praktyki, które realnie ukazują zdolność osiągnięcia celów w sferze doskonałości kształcenia. Moduły kształcenia (na studiach w formie stacjonarnej i niestacjonarnej) ułożone są sekwencyjnie, w sposób wzajemnie powiązany i umożliwiający studentom stopniowe osiągnięcie efektów uczenia się, a także ich doskonalenie, poszerzanie oraz zdobywanie kolejnych w toku realizacji studiów przy uwzględnieniu specyfiki oraz poziomu zaawansowania i specjalizacji poszczególnych zajęć lub grup zajęć.

Sposób formalnej regulacji praktyk zawodowych realizowanych w ramach kierunku, ich program, przyjęte formy realizacji, nadzór nad przebiegiem oraz sposób oceny zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Również dobór instytucji, których praktyk są realizowane oraz wyposażenie miejsc praktyk służą osiągnięciu efektów uczenia się. Godzinowy wymiar praktyk oraz liczba przypisanych punktów ECTS są odpowiednie i mieszczą się ramach przyjętych standardów formalnych, zapewniając jednocześnie efektywność w realizacji założonych celów w zakresie efektów uczenia się. Wszystkie aspekty funkcjonowania praktyk są poddawane okresowym analizom i ocenom, w tym z udziałem studentów, co przekład się na doskonalenie procedur oraz form realizacji praktyk zawodowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Innowacje wspierające dydaktykę. Rozwiązanie przyjęte na Wydziale daje możliwość, aby wykładowca miał inną możliwość prowadzenia zajęć niż wyłącznie korzystając z komputera osobistego/wydziałowego. W styczniu 2020 r. nabyte zostały tablice interaktywne z matrycami dotykowymi RICOH. Zostały one zakupione w celu promowania i ułatwiania wprowadzania innowacyjnych rozwiązań do dydaktyki. Obecnie Wydział posiada 11 tablic w rozmiarze 32 cale (5 w Collegium Iuridicum II oraz po 2 w pozostałych budynkach Wydziału) oraz 5 tablic w rozmiarze 65 cali (dwie znajdują się w budynku Collegium Iuridicum II oraz po jednej w pozostałych budynkach Wydziału - Collegium Iuridicum I, III, IV). Duże tablice interaktywne posiadają kamery, co umożliwia łatwą i szybką organizację wideokonferencji, a ponadto daje możliwość m.in. transmisji prowadzonych zajęć oraz spotkań pomiędzy salami. Mniejsze tablice, ze względu na swoją mobilność, mogą być przenoszone pomiędzy salami dydaktycznymi (przez pracowników ochrony lub informatyków), w zależności od zgłoszonego przez wykładowców zapotrzebowania. Każde urządzenie może być podłączone do projektora multimedialnego, a więc rysowane schematy, wykresy, podkreślenia, zaznaczenia czy notatki wykonywane przez wykładowców na prezentacjach lub plikach PDF będą widoczne dla wszystkich uczestników zajęć. Urządzenia posiadają również funkcję zwykłej białej tablicy (whiteboard) i komputera. Dla pracowników zainteresowanych prowadzeniem zajęć za pomocą tablic przeprowadzono szkolenia w zakresie ich obsługi. Dzięki tablicom interaktywnym możliwa jest transmisja on-line w czasie rzeczywistym treści, które są pisane przez prowadzącego na tablicy interaktywnej. Rozwiązanie to przydaje się w szczególności w okresie prowadzenia zajęć zdalnych w czasie pandemii - w szczególności w przypadku przedmiotów takich jak Logika prawnicza, przeznaczonych dla studentów I roku.
2. Wsparcie studentów w okresie pandemii. W okresie pandemii Biuro ds. osób z niepełnosprawnościami realizuje swoje działania z dostosowaniem do wymogów nauki zdalnej. Pracownicy BON dyżurują w wirtualnych pokojach, do których dostęp znajduje się bezpośrednio na stronie biura i nie wymaga instalowania dodatkowych aplikacji. Konsultanci BON pełnią stałe dyżury telefoniczne, umówione spotkania ze studentami odbywają się na ogólnodostępnych platformach do zdalnej komunikacji takich jak: Google Meet, Teams, Big Blue Button. Tłumacze PJM i asystenci notujący uzyskują dostęp do platform, na których odbywają się zajęcia dydaktyczne studenta. Formy wsparcia są dostosowane do indywidualnych potrzeb studenta i z nim uzgadniane. Podstawą do wdrożenia adaptacji jest wniosek studenta oraz indywidualne spotkania z konsultantami BON, podczas których tworzy się funkcjonalną diagnozę potrzeb studenta analizując wpływ sytuacji zdrowotnej na realizację wymogów studiów. W oparciu o analizę dostarczonej dokumentacji i ocenę ww. trudności studenta BON formułuje rekomendacje dla Prodziekana ds. studenckich, wskazujące na odpowiednie do potrzeb studenta rozwiązania wspierające, starając się stosować zasadę wyrównywania szans i nienaruszania wymagań merytorycznych. Zakres wsparcia realizowany w BON opiera się na modelu społecznym niepełnosprawności wynikającym z Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych z dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz.U. z 2012 r. poz. 1169 oraz z 2018 r. poz. 1217)., w której wskazane są liczne grupy osób wymagające wsparcia edukacyjnego podczas studiów. Do osób korzystających z rozwiązań wspierających należą m.in. studenci: z zaburzeniami psychicznymi, z ASD, ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się np. z dysleksją.

3. W ramach Uniwersytetu (w tym na Wydziale Prawa i Administracji) realizowany jest także program Szkoła Orłów, który polega na objęciu najlepszych studentów I roku indywidualnym tutoringiem oraz wsparciem w zakresie realizacji badań i projektów naukowych.

Zalecenia

...

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji na kierunki studiów oferowane przez WPiA UW, podobnie jak w przypadku kierunków oferowanych przez inne wydziały, nie formułują wymogów sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość ani postulatów co do oczekiwań w zakresie kompetencji cyfrowych kandydatów. Należy zauważyć, iż procedura rekrutacyjna zakłada obowiązek utworzenia konta w systemie Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK), co wymaga posiadania komputera oraz przeglądarki internetowej, jednakże wymogi te nie odbiegają od wymagań standardowych, stosowanych w codziennym użytku. System IRK jest ponadto administrowany centralnie przez Uniwersytet Warszawski, a kandydat, zakładając w nim konto, musi się zapoznać z warunkami korzystania z systemu oraz zaakceptować klauzule dotyczące przetwarzania danych osobowych.

W odniesieniu do procesu kształcenia, należy zauważyć, że kierunek prawo, prowadzony przez Uniwersytet Warszawski, co do zasady nie zakłada obowiązkowej realizacji zajęć w trybie zdalnym. Zasadność wprowadzenia kryteriów rekrutacyjnych w postaci wymogu posiadania określonych kompetencji cyfrowych oraz wymagań sprzętowych wobec kandydatów na studia prawnicze, może budzić wątpliwości. Zauważyć bowiem należy, że dopiero pogarszająca się sytuacja epidemiczna w Polsce wymusiła nagłą zmianę organizacyjną, polegającą na niemal pełnej realizacji oferty dydaktycznej WPiA UW w reżimie zdalnym aż do odwołania. Niemniej jednak jest to sytuacja wyjątkowa, o nadzwyczajnym charakterze, dodatkowo wymuszona przez przepisy prawa powszechnie obowiązującego. Należy zauważyć, iż to zarządzenia Rektora (w zakresie nieuregulowanym przepisami prawa powszechnie obowiązującego) determinują organizację roku akademickiego, treść kalendarza akademickiego oraz tryb prowadzenia zajęć. W roku akademickim 2020/2021 zarządzenia Rektora UW wymusiły kształcenie w trybie zdalnym, pozostawiając jednostkom organizacyjnym UW bardzo niewielki margines swobody, przykładowo w zakresie wyboru narzędzi informatycznych służących kształceniu zdalnemu. Poprawa sytuacji epidemicznej w Polsce, umożliwiającą uchylene wspomnianych zarządzeń lub poluzowanie obostrzeń z nich wynikających, spowoduje automatycznie odpowiednio całkowity lub częściowy powrót do tradycyjnego modelu kształcenia.

Należy zauważyć, że studia prawnicze prowadzone na Uniwersytecie Warszawskim trwają 5 lat. Uwzględniając dodatkowo fakt, że stosownie do postanowień art. 70 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668 ze zm.) uchwała Senatu uczelni, ustalająca warunki, tryb i terminy postępowania rekrutacyjnego, jest udostępniana nie później niż do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok akademicki, w którym ma się odbyć rekrutacja oraz zupełną

nieprzewidywalność rozwoju sytuacji epidemicznej w Polsce, należy stwierdzić, iż nie ma możliwości apriorycznego założenia trybu kształcenia na studiach oferowanych przez WPiA UW. Warunki rekrutacji na studia na bieżący rok akademicki 2020/2021 zostały uchwalone w dniu 26 czerwca 2019 r., w czasie, gdy nikt nie mógł przewidzieć wystąpienia stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego w Polsce. Uwzględnienie tego typu przyszłych zagrożeń w tamtym czasie nie było możliwe, zaś wprowadzenie wskazanych w pytaniu wymagań na owym etapie byłoby ze wszech miar nieuzasadnione. Podobne rozumowanie należy odnieść do odwrotnej sytuacji – dzisiaj w ramach prac przygotowawczych do uchwalenia uchwały rekrutacyjnej na rok akademicki 2022/2023 nie istnieje możliwość przewidzenia w jakim trybie zajęcia będą się odbywać. Biorąc jednak pod uwagę stosunkowo długi horyzont czasowy, realizowany program szczepień przeciwko COVID-19 oraz przejściowość regulacji szczególnych wymuszających zdalny tryb nauki, należy zakładać, że zajęcia w roku akademickim 2022/2023 (oraz wszystkich kolejnych latach studiów tych studentów, którzy rozpoczną studia w roku 2022/2023) odbywać się będą w formie tradycyjnej, niewymagającej kompetencji cyfrowych ani określonych parametrów sprzętu.

Z posiadanych przez Uniwersytet informacji wynika, że na Wydziale Prawa i Administracji zjawisko wykluczenia cyfrowego nie występuje. Zarówno do władz dziekańskich, jak i centralnych, do tej pory nie wpłynęła żadna skarga zawierająca zarzut wykluczenia cyfrowego. Władze wydziału – niezależnie od działań podejmowanych na szczeblu ogólnouniwersyteckim – niezwłocznie po wprowadzeniu systemu zdalnego nauczania podjęły szereg działań, mających zapobiec wykluczeniu cyfrowemu studentów oraz pracowników wydziału. Powołany został m.in. pełnomocnik ds. zdalnego nauczania, który prowadzi cykliczne szkolenia z zakresu korzystania z narzędzi służących do nauczania zdalnego, w tym uniwersyteckiej platformy Kampus. Zarówno dla studentów, jak i pracowników Wydziału opracowane zostały szczegółowe instrukcje pisemne dotyczące obsługi narzędzi zdalnych. Niezależnie od tego opracowane zostały instrukcje przeprowadzania zaliczeń i egzaminów w trybie zdalnym. Władze wydziału natychmiast po wprowadzeniu zdalnego nauczania przygotowały pomieszczenia wyposażone w sprzęt komputerowy, przeznaczone dla studentów oraz nauczycieli akademickich. Niemniej jednak zarządzenie Rektora w sprawie organizacji bieżącego roku akademickiego wykluczyło możliwość odbywania zajęć na terenie Uniwersytetu Warszawskiego.

Niezależnie od powyższych działań, w ramach spotkań integracyjnych przeznaczonych dla przyszłych studentów I roku studiów prawniczych, samorząd przeprowadził szkolenia z zakresu obsługi narzędzi zdalnych. Na spotkaniach integracyjnych informowano studentów oraz kandydatów na studia o planowanej formie, w jakiej miało się odbyć kształcenie w bieżącym roku akademickim.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidaczniane w postaci różnego rodzaju prac, w tym m.in. w postaci prac etapowych, egzaminacyjnych, projektowych i dyplomowych. Wyniki osiągniętych efektów uczenia się weryfikowane są na podstawie wyników takich prac. Prace te są archiwizowane – bez względu na to, czy zostały one przeprowadzone w zwykłej formie pisemnej czy też w formie elektronicznej.

W zależności od charakteru zajęć dydaktycznych, w ramach których odbywa się kształcenie z danego przedmiotu uwidocznienie efektów osiąganych przez studentów przybierać może różne formy. Jako przykład nowo wprowadzonych form uwidaczniania efektów kształcenia oraz ich weryfikowania należy

przytoczyć obowiązkowe prace pisemne, które zostały przewidziane dla przedmiotów o charakterze warsztatowym z procedur: cywilnej, karnej oraz administracyjnej.

W przypadku przedmiotów o charakterze specjalistycznym (w ofercie WPIA UW skierowanej dla studentów studiów prawniczych znajduje się obecnie około 400 przedmiotów, zgrupowanych w około 80 blokach) przewidziane są różnego rodzaju alternatywne formy weryfikacji efektów uczenia się, jak chociażby prace o charakterze projektów (realizowane w grupach lub jednoosobowo). Przedmioty specjalistyczne ze względu na ich autorski charakter pozwalają bowiem na dobranie form weryfikacji, które są optymalne dla weryfikacji efektów uczenia się zakładanych dla danego przedmiotu.

Należy podkreślić, że wskutek zaleceń przedstawionych przez Polską Komisję Akredytacyjną podczas oceny kierunku, przeprowadzonej w 2012 roku, na Wydziale Prawa i Administracji UW wprowadzony został obowiązek sporządzania tzw. protokołów częściowych, w których zamieszczana jest treść poszczególnych pytań lub innych zadań rozwiązywanych przez Studenta. W stosunku do każdego pytania wystawiana jest ocena częściowa, stanowiąca następnie podstawy do wystawienia oceny ostatecznej z danego egzaminu. Praktyka ta została podtrzymana także w czasie nauczania zdalnego.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na kierunku prawo obowiązują spójne i przejrzyste kryteria przyjęcia na studia. Zasady rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne, w tym termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji określona stosowna uchwała Senatu uczelni. Warunki rekrutacji, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są transparentne, a także umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie umożliwiającym osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku studiów są pracownikami uczelni zatrudnionymi w niej jako podstawowym miejscu pracy. Na kierunku prawo zajęcia prowadzi 254 nauczycieli akademickich (35 profesorów, 100 doktorów habilitowanych, 111 doktorów i 8 magistrów), 60 doktorantów oraz lektorzy języków obcych. Dodatkowo, aczkolwiek w przypadkach indywidualnie uzasadnionych (dotyczy to osób będących szczególnie uznanymi

praktykami w swojej dziedzinie), następuje angażowanie dydaktyków także w oparciu o umowę cywilnoprawną, a także *Visiting Professors*.

Przedstawiona struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów jest właściwa. Tworzą oni adekwatny zasób kadrowy oraz reprezentują dziedziny i dyscypliny naukowe wpisujące się w zakres wykazanych efektów uczenia się. Umożliwia to prawidłową realizację prowadzonych przez nich zajęć ujętych w programie studiów oraz osiągnięcie w pełni zakładanych celów i efektów uczenia się, w tym nabywanie kompetencji badawczych. Znaczna część kadry dydaktycznej na kierunku prawo łączy wiedzę naukową z praktycznym doświadczeniem w ramach działalności zawodowej prowadzonej poza Uczelnią, spójnej z tematyką zajęć. Wśród pracowników badawczo-dydaktycznych są m.in.: sędziowie Trybunału Konstytucyjnego, Sądu Najwyższego, sądów powszechnych oraz administracyjnych, a sekretarze i podsekretarze stanu, posłowie oraz deputowani do Parlamentu Europejskiego, kierownicy urzędów centralnych (np. Komisji Nadzoru Finansowego), kierownicy urzędów administracji publicznej (np. Prezes Rządowego Centrum Legislacji), adwokaci, radcy prawni (w tym partnerzy lub partnerzy zarządzający międzynarodowych korporacji prawniczych i prowadzący własne kancelarie), notariusze, radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, pracownicy Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, UOKiK itp., a także menadżerowie przedsiębiorstw państwowych i prywatnych (np. Prezes Zarządu PZU SA). Zapewnia to studentom ocenianego kierunku możliwość nabycia (na zajęciach) szerokiego spektrum (w tym unikalnych) umiejętności przydatnych na rynku pracy.

Uczelnia systematycznie wspiera rozwój kompetencji dydaktycznych kadry, zapewniając rozliczne kursy i szkolenia (np. zajęcia z zakresu komunikacji z grupą wielokulturową, kursy z obsługi narzędzi do spotkań grupowych online i internetowej dystrybucji materiałów dydaktycznych) i na bieżąco monitoruje potrzeby w tym zakresie, kształtując na tej podstawie zakres wsparcia (np. w ciągu ostatniego roku, z uwagi na sytuację epidemiczną, wydatnie intensyfikując szkolenia z zakresu wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość – na różnym poziomie zaawansowania). Doskonalono m.in.: zamieszczanie materiałów dydaktycznych, przeprowadzanie testów i innych form sprawdzania wiedzy studentów, bieżącej komunikacji z nimi, w tym e-konsultacji, a także kształcenie w trybie hybrydowym, które jest pomocniczą metodą kształcenia (Wydział Prawa i Administracji UW na kierunku prawo zapewnia wzorcowe ku temu warunki, które kadra dydaktyczna znakomicie wykorzystuje). Poza uczestnictwem kadry w dedykowanych szkoleniach, na podkreślenie zasługują praktykowane na WPIA UW wszelkie formy indywidualnego samodoskonalenia (w oparciu o zapewnione przez Uczelnię interaktywne instrukcje do posługiwania się e-learningiem), a także bieżąca kontrola realizacji e-learningu (przez władze Wydziału i samorząd studencki). Istotny wpływ na zapewnienie nauczycielom akademickim kompetencji dydaktycznych umożliwiających prawidłową realizację zajęć zdalnych ma funkcjonowanie Koordynatora ds. zajęć, egzaminów i zaliczeń w trybie zdalnym, który współpracuje w tym zakresie z oddelegowanymi przedstawicielami katedr/zakładów. Warte docenienia są szkoleniowe interakcje horyzontalne realizowane m.in. poprzez kooperację młodych i bardziej doświadczonych nauczycieli akademickich (np. w ramach *co-teachingu*), hospitacje i wymianę dobrych praktyk. Z kolei staże zagraniczne i wystąpienia na konferencjach międzynarodowych przyczyniają się do doskonalenia kompetencji dydaktycznych w zakresie prowadzenia zajęć dla obcokrajowców i/lub w języku obcym.

WPIA UW oferuje nauczycielom akademickim zaangażowanym efektywnie w pracę naukową

możliwość zmniejszenia pensum dydaktycznego. Z jednej strony sprzyja to zintensyfikowaniu pracy badawczej, a z drugiej pozwala na kontynuację działalności dydaktycznej, zapewniając w ten sposób studentom dydaktykę opartą na wysokiej jakości, aktualnych badaniach naukowych. Równocześnie Uczelnia zapewnia pracownikom różnorodne szkolenia, a w związku z sytuacją pandemiczną zintensyfikowane zostało wsparcie w zakresie wykorzystania narzędzi zdalnych. Jakość i szerokie spektrum przedmiotowe realizowanych badań oraz ich powiązanie z procesem dydaktycznym (m.in. poprzez wprowadzenie wynikających z prowadzonych badań treści kształcenia do zajęć oraz wzorcowe włączanie studentów do badań i ich upowszechniania) przyczynia się do osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Uczelnia stwarza warunki do włączania studentów w badania naukowe, poprzez systematyczne rozwijanie ich kompetencji badawczych oraz poddawanie zewnętrznej weryfikacji ich osiągnięć naukowych (wystąpienia konferencyjne, projekty, publikacje). Cennym wzorcem organizacyjnym może być blok specjalizacyjny *Spory o prawo i ich rola w kształtowaniu praktyki prawnej i prawniczej*, gdzie uczestnik wybiera jednego opiekuna spośród czterech prowadzących zajęcia, pod opieką którego przygotowuje artykuł naukowy, będący zarazem warunkiem zaliczenia zajęć, ucząc się przy tym kooperacji (co w nauce sprzyja poważnym badaniom naukowym), obok typowej działalności indywidualnej. Nauczyciele akademicki WPIA UW prowadzą też opiekę tutorską nad pracą naukową studentów (w ramach Indywidualnego Toku Studiów, „Szkoły Orłów”, Międzydziedzinowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych i Społecznych), nierzadko tworząc przy tym podstawy inicjacji kariery naukowej (np. w ramach szkoły doktorskiej).

Uczelnia podejmuje systematyczne działania na rzecz prawidłowego, w tym transparentnego, doboru kadry oraz tworzenia warunków do jej rozwoju i doskonalenia kompetencji. Polityka kadrowa jest prowadzona zgodnie z uormowaniami zawartymi w przepisach ustawowych i aktami wykonawczymi MNiSW (obecnie MEiN), Statutem UW, uchwałami Senatu i zarządzeniami Rektora. Odpowiedni dobór nauczycieli akademickich do potrzeb procesu kształcenia zapewnia się uwzględniając zbieżność kompetencji dydaktycznych i dorobku naukowego dydaktyków z tematyką prowadzonych przez nich zajęć. Pomocne, a zarazem miarodajne są tu: bieżąca ocena dorobku naukowego oraz kompleksowa ocena okresowa nauczycieli, (dokonywana w trakcie indywidualnej rozmowy na podstawie samooceny nauczyciela) uwzględniająca wyniki hospitacji (dokonywanej zasadniczo przez kierowników katedr/zakładów, którzy przy okazji wystawiają stosowne opinie), oceny dokonywane przez studentów (w trybie anonimowych ankiet). Pozwala ona podjąć działania doradcze lub korygująco-stymulujące w obszarach naukowym, organizacyjnym i dydaktycznym. Decyzje o zatrudnianiu uwzględniają w szczególności kompetencje dydaktyczne kandydatów (w procesie oceny dydaktyka i dokonania na jej polu zajmuje znaczącą pozycję, pomimo bieżącej supremacji ewaluacji nauki) i ich dorobek naukowy (oraz plany rozwojowe) w zestawieniu z potrzebami dydaktycznymi na prowadzonym kierunku studiów, a także znajomość j. angielskiego. Zatrudnianie i awanse pracowników badawczo-dydaktycznych oparte są o zasadę zgodności dorobku naukowego i kompetencji dydaktycznych z dyscyplinami naukowymi, z którymi zajęcia są powiązane (Uczelnia monitoruje rozwój poszczególnych dydaktyków, w kontekście ustaleń poczynionych przy ocenach, których częstotliwość jest przy tym stosunkowo wysoka). Przy zatrudnianiu wykładowców na umowę cywilnoprawną uwzględnia się przede wszystkim zbieżność i unikalność doświadczeń praktycznych kandydata z przedmiotem (przewidzianych do prowadzenia przezeń) zajęć. Istotnym elementem polityki kadrowej WPIA UW jest kształcenie własnej kadry akademickiej oraz zatrudnianie nauczycieli akademickich w trybie konkursowym.

Obsada zajęć realizowana jest w oparciu o dorobek naukowy, dydaktyczny i doświadczenie praktyczne (gdy chodzi o przedmioty kształtujące kompetencje praktyczne), wyniki hospitacji i ankiet studenckich. Kwalifikacje nauczycieli, w tym zwłaszcza ich dorobek naukowy, są brane pod uwagę przy powierzaniu prowadzenia seminariów magisterskich i wyznaczaniu recenzentów. Prawidłową obsadę zapewnia prowadzona polityka kadrowa (zorientowana na doskonalenie kompetencji nauczycieli akademickich w zakresie istotnym dla realizacji przyjętej koncepcji kształcenia), wskutek czego pracownicy prawidłowo realizują zajęcia dydaktyczne. Za zgodność kwalifikacji nauczycieli akademickich z tematyką prowadzonych przedmiotów (przydział zajęć) odpowiedzialni są kierownicy katedr. Przydział zajęć oraz obciążenia godzinowe poszczególnych nauczycieli w ramach zgodnego z wymaganiami pensum, w powiązaniu z liczebnością grup studenckich są właściwe i umożliwiają prawidłową realizację efektów uczenia się. Proporcje zajęć realizowanych popołudniowo, a także nadgodzin z jednej strony determinowane są potrzebami studentów/kadry, a z drugiej – stanowią efekt świadomej i planowanej polityki władz WPIA UW.

Podkreślenia wymaga konsekwentna polityka WPIA UW w zakresie motywowania rozwoju pracowników i podejmowania działań w kierunku ich biurokratycznego „odciążenia”. Przyjmują one postać strukturalną, wsparcia finansowego, organizacyjnego oraz merytorycznego. WPIA UW wspiera nauczycieli akademickich poprzez obniżenie pensum, finansowanie projektów, staży, aktywności konferencyjnej, co przynosi następstwa w postaci awansów naukowych, sukcesów dydaktycznych i realizacji przez absolwentów kariery akademickiej (aż po samodzielność naukową i tytuł profesora). Nauczyciele akademicy wyróżniający się w pracy dydaktycznej (np. poprzez innowacje dydaktyczne) i/lub badawczej otrzymują nagrody (w tym zwłaszcza Nagrodę Dydaktyczną Rektora UW, którą mogą otrzymać co roku 3 osoby z całego UW).

Rozwiązywanie sytuacji konfliktowych ujęte zostało z jednej strony w ramach procedur uczelnianych (rzecznik/ombudsman akademicki do spraw studenckich i pracowniczych) i wydziałowych (Centrum Rozwiązywania Sporów i Konfliktów). Zasady bezpieczeństwa budynków, mienia WPIA UW i osób znajdujących się na jej terenie przekazywane są w ramach kursów BHP, a zabezpieczone organizacyjnie przez powołanego w tym celu inspektora BHP. Zasady przeciwdziałania dyskryminacji koordynowane są na poziomie uczelni (Komisja Rektorska ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji, Koordynator przeciwdziałania mobbingowi, Główny specjalista ds. równouprawnienia na UW).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku reprezentują dziedziny i dyscypliny naukowe pokrywające się ze przyjętymi efektami uczenia się, co umożliwia pełne osiągnięcie założeń oraz realizację zajęć, w tym nabycie przez studentów kompetencji badawczych. Przydzielanie zajęć oraz proporcje obciążeń godzinowych nauczycieli w ramach pensum są właściwe i umożliwiają pełną realizację efektów uczenia się. Kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w formule e-learningu. Kierownictwo Uczelni podejmuje działania na rzecz prawidłowego doboru kadry naukowo-dydaktycznej, a polityka kadrowa jest prowadzona zgodnie z prawem i standardami przyjętymi w Uczelni, przez co zapewnia

prawidłowość realizacji zajęć oraz motywację do samodoskonalenia pracowników. W szczególności istotne jest prowadzenie systematycznej i kompleksowej oceny jakości kadry przez przełożonych i studentów. Rozwiązywanie sytuacji konfliktowych jest właściwie i szczegółowo unormowane.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

WPiA UW kompleksowo organizuje kompetentny zasób kadrowy i realizację przezeń wysokiej jakości dydaktyki na kierunku prawo ukierunkowanej na maksymalizację rozwoju studentów realizując grupę skutecznych, innowacyjnych i godnych naśladowania rozwiązań:

1. WPiA UW oferuje nauczycielom akademickim możliwość realizacji ścieżki naukowej (z czym wiąże się zmniejszenie pensum dydaktycznego, a co sprzyja intensyfikacji pracy badawczej, przy jednoczesnej kontynuacji dydaktyki) zapewniając w ten sposób studentom dydaktykę opartą na wysokiej jakości, aktualnych badaniach naukowych.

2. WPiA UW ukierunkowuje kadrę na włączanie studentów w badania naukowe, poprzez systematyczne rozwijanie ich kompetencji badawczych (dedykowane treści dydaktyczne i rozwiązania metodologiczne), poddawanie zewnętrznej weryfikacji ich osiągnięć (wystąpienia, projekty, publikacje), nauczanie pracy zespołowej (zorientowanej na udział w poważnych badaniach naukowych), opiekę tutorską (ITS, „Szkoła Orłów”, MISH) i/lub budowanie podstaw kariery naukowej (planowanej np. w ramach szkoły doktorskiej), czy też mentoring (w ramach indywidualnych ścieżek badawczych) w relacji mistrz-uczeń (np. współautorstwo artykułów naukowych) oraz prowadzenie redakcji czasopisma naukowego („Przeglądu Prawniczego Uniwersytetu Warszawskiego”). Uczelnia zapewnia kadrze jakość i szerokie spektrum przedmiotowe realizowanych badań oraz ich powiązanie z procesem dydaktycznym (m.in. poprzez wprowadzenie wynikających z prowadzonych badań treści kształcenia do zajęć oraz wzorcowe włączanie studentów do badań i ich upowszechniania) przyczynia się do osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się i wartości dodanej w postaci dorobku naukowego (publikacje, także w renomowanych czasopismach i wydawnictwach; referaty; laury konkursów; realizacja projektów itd.).

3. WPiA UW, poprzez funkcjonowanie Koordynatora ds. zajęć, egzaminów i zaliczeń w trybie zdalnym wspólnie z oddelegowanymi przedstawicielami katedr/zakładów, kompleksowo wspiera przygotowania kadry do prowadzenia efektywnej dydaktyki na odległość.

4. Kompleksowy zbiór działań doskonalących pro-jakościowe ankietowania studentów (w tym zróżnicowanie ankiet, form ich przeprowadzania i aktywne motywowanie do ich wypełniania).

5. Regularne publikowanie podręczników akademickich przez kadrę Wydziału, pomimo ewaluacyjnego niedoceniaenia tej aktywności.

Zalecenia

...

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

WPiA UW prowadzący kierunek prawo posiada odpowiednio dobrą i nowoczesną bazę dydaktyczno-naukową oraz zapewnia właściwe warunki prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Jest to możliwe dzięki zapewnieniu odpowiedniej infrastruktury instytucjonalnej i technicznej, szeroki dostęp do pracowni komputerowych, stały dostęp do platformy e-learningowej oraz oparcie oficjalnej komunikacji o system USOS i platformę Kampus. Infrastruktura wszechstronnie zabezpiecza realizację zajęć oraz włączenie naukowe studentów (zarówno w standardzie bezpośrednim, jak też zdalnym), a w konsekwencji gwarantuje osiąganie przez nich zakładanych efektów uczenia się (w zasadzie niezależnie od okoliczności ogólnych). Wartość dodaną w tym zakresie stwarza kompleks rozwiązań infrastrukturalnych sprofilowanych na wielopłaszczyznowe inspirowanie studenckiego zaangażowania edukacyjnego i naukowego (np. sala symulacji rozpraw sądowych). Istotnym atutem WPiA UW jest rozbudowany zasób infrastruktury, na którą składają się zarówno elementy na wskroś nowoczesne, jak i odzwierciedlające długoletnie tradycje (z odczuwalnym *genius loci*).

Zajęcia dydaktyczne na kierunku prawo odbywają się na terenie kampusu UW, i nieopodal, w posiadających dostęp do Internetu salach wyposażonych w rzutniki lub tablice multimedialne. Ponadto swobodny dostęp studentów do Internetu umożliwia sieć bezprzewodowa (WiFi/Eduroam). Infrastruktura dydaktyczna obejmuje w szczególności kompleks budynków, w których ulokowano: 7 auli i 41 sal wykładowych, z zasady multimedialnych, w tym pracownie komputerowe, a także pokoje kadry (gdzie realizowane są m.in. dyżury). Wszystkie pomieszczenia wyposażone są zasadniczo w komputery. W związku ze wzmożeniem trybu zdalnego, pomieszczenia przystosowano do nauczania hybrydowego i zdalnego, wyposażając je w sprzęt pozwalający na transmisję dźwięku i obrazu. Na terenie WPiA UW wyodrębniono miejsca do pracy indywidualnej i grupowej. WPiA UW nie stawia odgórnie wymogu, aby infrastruktura podmiotów, w których odbywają się praktyki była dostosowana do ich prawidłowej realizacji i uzyskania zakładanych efektów uczenia się, jednak ich dobór zasadniczo ten standard zabezpiecza. Zasoby i wyposażenie pomieszczeń dydaktycznych są adekwatne do potrzeb kształcenia na kierunku prawo, w szczególności dostosowane są do liczebności studentów/grup, a przy tym w pełni uwzględniają potrzeby indywidualne (w tym związane ze studencką działalnością badawczą) i potrzeby osób z niepełnosprawnością (windy, podnośniki, oznakowania brajlowskie, udźwiękowienie wspomagające, przystosowane toalety, możliwość wejścia z psem asystującym). W konsekwencji – infrastruktura dydaktyczna WPiA UW zapewnia uczestnikom procesu kształcenia (w tym osobom niepełnosprawnym) możliwość łatwego dotarcia do każdego pomieszczenia (w każdym z budynków) i komfortowego funkcjonowania. WPiA UW zapewnia dostęp do opisywanej infrastruktury także poza godzinami zajęć. Na wyróżnienie zasługuje kompleksowe zabezpieczenie dostępności infrastruktury dydaktycznej WPiA UW na potrzeby osób z niepełnosprawnościami (zwłaszcza rozwiązania kadrowe i usługowe, w tym transportowe).

Kształcenie i badania naukowe (kadry i studentów) wspiera ulokowana w kampusie głównym UW biblioteka, oferując kompleksowy zasób zbiorów prawniczych. Atutem WPiA UW jest zapewniony i monitorowany jakościowo dostęp do bogatego zestawu elektronicznych baz danych. W bibliotece dostępne są bazy, które obejmują w szczególności pełnotekstowe systemy prawa, monografie,

komentarze oraz czasopisma naukowe (w szczególności: Beck-online, Cambridge Journals, Cambridge University Press e-book Law Collection, CEEOL, EBSCO, E-book Academic Collection, HeinOnline, JSTOR, Legalis, Lex, Oxford Journals, ProQuest Social Science Journal, SAGE Journals, SpringerLink, Westlaw, Wiley Online Library). Efektywność wykorzystania zasobów i e-zasobów bibliotecznych wzmacnia zabezpieczenie szkoleniowe i doradcze (także w formie zdalnej), odpowiednio zintensyfikowane i sprofilowane w okresie ostatniego roku (w związku z trybem pracy w warunkach zagrożenia epidemicznego).

Unikalnym atutem WPIA UW jest funkcjonująca nań Biblioteka Papirologii, Prawa Rzymskiego i Antycznego UW im. Rafała Taubenschlaga, służąca zwłaszcza do wsparcia dydaktyki i badań interdyscyplinarnych poświęconych kulturze antycznej (księgozbiór to ok. 20 tys. książek, 10 tys. czasopism i wielotysięczna kolekcja nadbitek).

Zbiory biblioteczne WPIA UW dostępne są tradycyjnie (wypożyczalnia i czytelnia ze stanowiskami komputerowymi) i on-line (w zakresie zamawiania i/lub korzystania, a także sugerowania zakupu określonych pozycji). Biblioteka korzysta z systemu informatycznego, zawierającego katalog książek, księgi inwentarzowe oraz ewidencję czytelników i wypożyczeń. Katalog dostępny jest przez Internet, a zarejestrowani użytkownicy mogą za jego pośrednictwem dokonywać rezerwacji książek i sprawdzać stan konta czytelniczego. Dostęp do katalogu online i Internetu oraz wskazanych wyżej elektronicznych baz danych (w tym bogatych treściowo baz międzynarodowych) możliwy jest także spoza sieci WPIA UW. Księgozbiór podręczny powszechnie dostępny w czytelni jest wszechstronnie reprezentatywny, a zabezpieczeniem jest możliwość skorzystania z zasobów magazynowych i powiązanie sieciowe (w szczególności warto dodać, że biblioteka WPIA jest częścią systemu biblioteczno-informacyjnego UW, a publikacje z zakresu prawa są gromadzone także w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie/BUW), co umożliwia studentom i pracownikom Uczelni dostęp do ponad 2 mln (w tym kilkudziesięciu tysięcy dedykowanych dyscyplinarnie) publikacji naukowych). W szczególności obejmuje (i zabezpiecza w odpowiednim zakresie ilościowym) piśmiennictwo zalecane w sylabusach (zbieżność oferty bibliotecznej z sylabusami zapewnia się poprzez bieżący monitoring i powiązanie polityki zakupowej z dydaktyką).

Dostępność biblioteki i czytelni nie budzi zastrzeżeń, zarówno z perspektywy studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, a także osób z niepełnosprawnościami. W szczególności ciekawym rozwiązaniem jest wyodrębnienie czytelni studenckiej (z wolnym dostępem do księgozbioru i 80 miejscami siedzącymi dla czytelników, w tym 26 stanowiskami komputerowymi) i czytelni profesorskiej (z odpowiednio 18 miejscami siedzącymi i 9 stanowiskami komputerowymi). W czytelniach możliwe jest bezpłatne skanowanie materiałów lub odpłatne kserowanie/dokonywanie wydruków). Całokształt przyjętych w bibliotece WPIA UW rozwiązań umożliwia optymalne wykorzystanie przestrzeni biblioteki z blisko 100 miejsc czytelniczych i prawie 40 stanowiskami komputerowymi.

Zasoby biblioteki są uaktualniane i wzbogacane w zakresie adekwatnym do potrzeb wynikających z realizacji procesu dydaktycznego. Opinie w sprawach profili zbiorów wyrażają zwłaszcza: Komisja Biblioteczna, wykładowcy i studenci.

W aktualnej sytuacji wymuszonego siłą wyższą wzmocnienia dydaktyki zdalnej krytyczne znaczenie ma infrastruktura teleinformatyczna umożliwiająca synchroniczną i asynchroniczną interakcję między uczestnikami, a prowadzącymi zajęcia, a równocześnie zapewniająca wykorzystanie interaktywnych

mechanizmów wspomagających osiągnięcie przez studentów prawa efektów uczenia się i możliwość korzystania z materiałów dydaktycznych oferowanych w postaci elektronicznej. Studenci i kadra mają nieodpłatny dostęp do usługi Office365. Do dyspozycji wykładowców są dostępne licencje na pakiet biurowy Google (zawarty w kontaktach pocztowych pracowników) i licencja Zoom Business, a możliwy jest też zakup specjalistycznych licencji na oprogramowanie MS Office 2019 (w wersji standard oraz pro), pakietów do obróbki graficznej Corel Draw lub też Adobe Creative Cloud oraz aplikacji OCR ABBY FineReader 15 (stosownie do zgłoszonego zapotrzebowania).

W zakresie kształcenia na odległość, w aktualnym roku akademickim podstawowym narzędziem zdalnej dydaktyki w zakresie wykładów kursowych jest platforma ZOOM (z przyjętym obowiązkiem nagrywania wykładów i udostępnienia nagrań studentom na okres 7 dni). Dla wszystkich pozostałych form dydaktyki zajęcia prowadzone są przez Google Meets.

Na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowej, w której kontynuacja edukacji w trybie zdalnym w oparciu o przewidziane narzędzia nie będzie możliwa, WPIA UW przewiduje i rekomenduje systemowo rozwiązanie alternatywne: wykorzystanie przygotowanych wcześniej nagrań zajęć i udostępnianie studentom prezentacji (tryb asynchroniczny prowadzenia zajęć). Możliwe jest także przeprowadzenie newralgicznych zajęć w formie stacjonarnej. Przygotowane zostały zasady zmiany dopuszczalnej maksymalnej liczebności osób w każdej Sali dydaktycznej WPIA UW. W sytuacji wzmożonej zdalności duże znaczenie ma dostęp do systemów informacji prawnej (w pracowniach komputerowych, pomieszczeniach pracowniczych, bibliotecznych oraz spoza Uczelni) i zbiorów bibliotecznych (jak już podkreślono – studenci mają jednakowy dostęp do pełni zasobów cyfrowych także z zewnątrz/„z domu”). Na uwagę zasługuje proces egzaminowania studentów w trybie zdalnym, gdzie e-egzaminę pisemne odbywają się poprzez uniwersytecką platformę Kampus, a e-egzaminę ustne przez platformę Google Meets, zaś studenci są każdorazowo (automatycznie) informowani o zasadach określonych w regulaminie określającym warunki przystąpienia do egzaminu oraz zatwierdzają oświadczenie o samodzielnym pisaniu pracy zaliczeniowej i takichż odpowiedziach ustnych.

Podkreślenia wymaga, że władze WPIA UW skutecznie zapewniają adekwatne zachowanie zasad BHP, zarówno poprzez realizację ukształtowanych przez lata standardów, jak i wprowadzając odpowiednie rozwiązania w odniesieniu do wzmożonej dydaktyki zdalnej (wymagającej pracy z komputerem) u kadry i studentów (szkolenia, instruktaże, wsparcie psychologiczne itp.).

Prowadzony monitoring i ocena w zakresie potrzeb modyfikacji bazy dydaktycznej i naukowej służą uzupełnieniu i rozbudowie zasobów infrastrukturalnych. WPIA UW dokonuje okresowych przeglądów swoich zasobów infrastrukturalnych (w zakresie zabezpieczania potrzeb dydaktycznych, naukowych i bibliotecznych) z udziałem prowadzących zajęcia i studentów (stosowną sprawozdawczość koordynuje na WPIA UW dyrektor administracyjny i władze dziekańskie, we współdziałaniu z wydziałową Sekcją Informatyczną oraz samorządem studentów), a uzyskane wyniki wykorzystuje do planowania i realizacji adekwatnych działań doskonalących (prezentowanych na bieżąco przez władze). Taki proces realizowano odpowiednio także wobec dostosowań do wzmożenia dydaktyki zdalnej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia dysponuje wszechstronną infrastrukturą, nowoczesnym zapleczem dydaktycznym i naukowym oraz obiektami sportowymi, zapewniając realizację efektów uczenia się przyjętych dla ocenianego kierunku prawo. Stale unowocześniana baza naukowo-dydaktyczna umożliwia efektywne kształcenie, w tym studentów z niepełnosprawnościami. Dostęp do odpowiedniej infrastruktury (zwłaszcza teleinformatycznej) i materiałów dydaktycznych, stwarza studentom możliwość samodzielnej i/lub zdalnej realizacji zadań wynikających z programu studiów. Uczelnia zapewnia studentom kierunku prawo dostęp do aktualnych i reprezentatywnych zasobów bibliotecznych oraz informacyjnych, w szczególności do literatury wskazanej w sylabusach. Uczelnia systematycznie monitoruje oraz doskonali infrastrukturę dydaktyczną, naukową oraz biblioteczną, a także posiadane i rozbudowywane zasoby edukacyjne.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Wykorzystywanie i doskonalenie infrastruktury oraz zasobów edukacyjnych wykorzystywanych na WPiA UW w ramach realizacji programu studiów na kierunku prawo obejmują grupę skutecznych, innowacyjnych i godnych naśladowania rozwiązań:

1. Kompleks rozwiązań infrastrukturalnych sprofilowanych na wielopłaszczyznowe inspirowanie studenckiego zaangażowania edukacyjnego i naukowego (sala symulacji rozpraw sądowych, rozlokowanie katedr/zakładów, posiadanie w dyspozycji budynków z *genius loci*, bogate i miejscami unikalne zbiory biblioteczne).
2. Mechanizm reagowania kryzysowego w sytuacji, gdy kontynuacja edukacji w trybie zdalnym w oparciu o przyjęte narzędzia nie będzie możliwa (wówczas WPiA UW przewiduje i rekomenduje systemowo rozwiązanie alternatywne: wykorzystanie przygotowanych wcześniej nagrań zajęć, i udostępnianie studentom prezentacji (tryb asynchroniczny prowadzenia zajęć). Możliwe jest także przeprowadzenie newralgicznych zajęć w formie stacjonarnej. Przygotowane zostały zasady zmiany dopuszczalnej maksymalnej liczebności osób w każdej Sali dydaktycznej WPiA UW.
3. Proces egzaminowania studentów w trybie zdalnym, monitorowany i kontrolowany przez Koordynatora ds. zajęć, egzaminów i zaliczeń w trybie zdalnym (współ z oddelegowanymi przedstawicielami katedr/zakładów) WPiA UW (poprzedzony wsparciem szkoleniowym, konsultacjami metodycznymi i adekwatną adaptacją) oparty w zakresie e-egzaminów pisemnych o uniwersytecką platformę Kampus, zaś w przypadku e-egzaminów ustnych o platformę Google Meets, klarowną ekspozycję zasad egzaminu oraz zatwierdzone przez studentów oświadczenia o samodzielnym pisaniu pracy zaliczeniowej.
4. Skutecznie zapewnienie adekwatnego zachowania zasad BHP, zarówno poprzez realizację ukształtowanych przez lata standardów, jak i poprzez wprowadzenie odpowiednich rozwiązań w odniesieniu do wzmoczonej dydaktyki zdalnej (wymagającej pracy z komputerem) u kadry i studentów (szkolenia, instruktaże, kompleksowe wsparcie psychologiczne itp.).

5. Kompleksowe zabezpieczenie dostępności infrastruktury dydaktycznej WPiA UW na potrzeby osób z niepełnosprawnościami (zwłaszcza rozwiązania kadrowe i usługowe, w tym transportowe, a także rozwiązania biblioteczne).

6. Wyodrębniona Biblioteka Papirologii, Prawa Rzymskiego i Antycznego UW im. Rafała Taubenschlaga, służąca zwłaszcza do wsparcia dydaktyki i badań interdyscyplinarnych poświęconych kulturze antycznej (księgozbiór to ok. 20 tys. książek, 10 tys. czasopism i wielotysięczna kolekcja nadbitek), co stanowi organizacyjny wzór do naśladowania dla innych jednostek mających unikalne zasoby badawcze.

Zalecenia

...

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku prawo. Instytucje otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi współpracuje uczelnia w zakresie kierunku prawo to podmioty publiczne i prywatne, których działalność związana jest z szeroko rozumianym stosowaniem prawa. Są to m.in.: centralne instytucje administracji państwowej (m.in. ZUS), Sąd Najwyższy i sądy powszechne, trybunały, Rzecznik Praw Obywatelskich, kancelaria prawne. Ponadto instytucje bankowe, liczne podmioty gospodarcze itd. Zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego jest zróżnicowany – od podmiotów działających lokalnie, poprzez regionalne, ogólnopolskie, wreszcie międzynarodowe.

Jednostka prowadzi systematyczną i systemową współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, opartą głównie na relacjach bilateralnych. Na Wydziale Prawa i Administracji działa również Rada Interesariuszy, którą współtworzą przedstawiciele świata nauki, sądownictwa czy biznesu. Rada stanowi forum dyskusji dotyczących m.in. kwestii zapewniania jakości nauczania na kierunku *Prawo*, z uwzględnieniem najwyższych standardów naukowych oraz potrzeb rynku. Istotną rolę we włączaniu interesariuszy zewnętrznych w projakościowe (dydaktycznie) działania WPiA UW odgrywają także: Stowarzyszenie Absolwentów Wydziału, Klinika Prawa WPiA UW, czy Fundacja Academia Iuris. Dzięki działalności tych podmiotów możliwe jest wyposażanie władz Wydziału w najaktualniejszą wiedzę w zakresie kierunków podnoszenia jakości nauczania na kierunku Prawo.

Przedstawiciele pracodawców uczestniczą w pracach Rady Interesariuszy, biorąc czynny udział w ewaluacji programu kształcenia, ale także służąc bieżącymi konsultacjami dotyczącymi realizacji programu, zwłaszcza w odniesieniu do jego praktycznych aspektów. Współpraca w wymiarze formalnym prowadzona jest w oparciu o jasne, spisane procedury oraz towarzyszy jej niezbędna dokumentacja, przy czym stopień formalizacji współpracy jest adekwatny do zakresu i charakteru współpracy. Podpisane zostały stosowne umowy o współpracy.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego przybiera zróżnicowane formy, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

Istotny jest udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w procesie weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia – m.in. poprzez udział w tworzeniu prac magisterskich. Wspólnie z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego przygotowano wiele prac magisterskich. W przykładem instytucji w ścisłej współpracy, z którą powstają prace magisterskie o charakterze aplikacyjnym jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W odpowiedzi na zgłaszane wcześniej postulaty rozwinięcie praktycznych form zajęć, we współpracy ze studentami oraz przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego opracowano model zajęć o profilu naukowo-praktycznym, które zostały dodane do oferty dydaktycznej WPiA UW. Szczególnie należy wśród nich wyróżnić zajęcia warsztatowe z procedury cywilnej, karnej oraz administracyjnej, które od czasu ich wprowadzenia cieszą się olbrzymim zainteresowaniem ze strony studentów i spotkały się z bardzo pozytywnym odbiorem ze strony otoczenia społeczno-gospodarczego. Namacalnym dowodem powyższego jest istotne zwiększenie zdawalności egzaminów na aplikacje prawnicze przez Absolwentów WPiA UW. W ramach zajęć (zwłaszcza ćwiczeń i warsztatów) prowadzący organizują często wizyty studyjne. Są to m.in. wizyty w sądach wraz z obserwacją rozprawy. Na zajęcia są również zapraszani goście (specjaliści z danej dziedziny prawa).

W ramach współpracy z pracodawcami, studenci prawa mają do dyspozycji szeroki wachlarz programów stażowych. Jednym z przykładów jest program mentoringowy „Poznaj swoją ścieżkę kariery” realizowany w ramach współpracy Koła Naukowego Własności Intelektualnej z renomowanymi kancelariami prawnymi.

Na rzecz i we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym podejmowane są również przedsięwzięcia o charakterze badawczym, naukowym i edukacyjnym. Jako przykład efektów tej współpracy można wymienić program GOSPOSTRATEG oraz projekt „Opracowanie systemu rozwiązań prawnych, instytucjonalnych i informatycznych służących usprawnieniu poszukiwań, identyfikacji oraz wsparciu bliskich osób zaginionych”, realizowanego wspólnie przez Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski oraz Fundację ITAKA.

Przykładem innych projektów naukowych prowadzonych we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym są m.in.:

- Kongres Prawa Bankowego i Technologii Finansowych;
- Projekt Corporate Law Academy;
- IT Law Week by Maruta Education;
- The Warsaw-Beijing Forum: Youth for Business.

Znaczna część projektów studenckiego ruchu naukowego powstaje przy współpracy z renomowanymi, często międzynarodowymi kancelariami prawnymi. Do grona partnerów społecznych kół naukowych zaliczają się także ważne urzędy państwowe, czy organizacje pozarządowe. Przykładowo, zorganizowaną przez Koło Naukowe Studenckie Forum Praw Człowieka ogólnopolską konferencję naukową pt. „Prawne aspekty przeciwdziałania dyskryminacji w XXI wieku” swoimi patronatami objęli m.in. Rzecznik Praw Obywatelskich, Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego czy Stowarzyszenie im. prof. Zbigniewa Hołdy. Z kolei przy organizacji Olimpiady Praw Człowieka wskazane Koło Naukowe współpracowało z portalem medialnym Onet i Helsińską Fundacją Praw Człowieka.

We współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego realizowane są przedsięwzięcia społeczne, w ramach których wykorzystywany jest wolontariat studencki oraz kadry dydaktyczne. Jako przykłady można wymienić coroczną akcję charytatywną *Student Prawa Mikołajem*,

która ma na celu wsparcie finansowe domów dziecka oraz współpracę Koła Naukowego Studenckie Forum Praw Człowieka przy organizacji *Olimpiady Praw Człowieka*.

Należy podkreślić, że wśród pracowników dydaktycznych prowadzących zajęcia na kierunku prawo są reprezentowani praktycy, którzy oprócz znacznego dorobku naukowego mogą się wykazać doświadczeniem w pracy zawodowej w podmiotach zajmujących się stosowaniem prawa. Są to osoby zawodowo związane z Sądem Najwyższym, trybunałami, sądami powszechnymi różnych szczebli, Biurem Rzecznika Praw Obywatelskich, centralnymi organami administracji publicznej, renomowanymi kancelariami prawnymi, korporacjami o zasięgu ogólnopolskim lub międzynarodowym.

Pracodawcy uczestniczą w prowadzeniu monitoringu losów absolwentów kierunku prawo. W ścisłej współpracy z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego prowadzona jest analiza potrzeb i tendencji na rynku pracy. Wnioski z analiz służą m.in. niezbędnym modyfikacjom programu studiów. Ścisła współpraca z pracodawcami znajduje swój wyraz również w zakresie praktyk zawodowych. Zarówno dobór miejsc odbywania praktyk, osób będących opiekunami praktyk, jak i dobór procedur zapewniają efektywne osiągnięcie efektów uczenia się zakładanych dla przedmiotu.

Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów. W przeglądach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym biorą udział studenci kierunku. Wynikiem dokonywanych przeglądów jest między innymi stała aktualizacja podmiotów, z którymi prowadzona jest współpraca.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscypliną, do których kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku prawo. Podmioty zajmujące się stosowaniem prawa, z którymi prowadzona jest współpraca, bez wątpienia powyższe kryterium spełniają.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Współpraca oparta jest na ramach formalnych, zarówno w formie umów bilateralnych, jak i w oparciu o wydziałowe instytucje powołane m.in. w tym celu. Stopień formalizacji współpracy jest adekwatny do jej celów i pozwala na efektywne ich osiągnięcie. Wśród bogatych, zróżnicowanych form współpracy, wymienić możemy m.in. organizację praktyk zawodowych, staży, wolontariatów, wizyt studyjnych, realizacji prac dyplomowych, udziału przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć, certyfikacji, analiz potrzeb rynku pracy i losów absolwentów kierunku.

Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących,

skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i badania losów absolwentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów. Efektem współpracy działania pro jakościowe i prorozwojowe.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Internacjonalizacja zajmuje ważne miejsce w polityce kształcenia Uniwersytetu Warszawskiego i jest ona zgodna z koncepcją i celami kształcenia na kierunku prawo. Uczelnia stwarza szereg możliwości rozwoju międzynarodowego studentów i nauczycieli akademickich.

Uczelnia zawarła i realizuje liczne umowy w ramach programu Erasmus+. Na uwagę zasługują umowy z wiodącymi ośrodkami naukowymi Europy, takimi jak Uniwersytet w Kopenhadze, Uniwersytet w Helsinkach, University of College London, paryskie uniwersytety: II i V, Uniwersytet w Zurichu, oba uniwersytety w Lowanium, Wolny Uniwersytet Berliński, Uniwersytet Humboldt, Uniwersytet w Oslo i inne. Studenci uczestniczą także w projektach finansowanych w ramach NAWA, powstałych przy Centrum Prawa i Gospodarki Chin i które pozwalają na kontakty z Azją.

Na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego działa siedem szkół praw obcych. Szczególnie aktywna jest wymienione już wyżej Centrum Prawa i Gospodarki Chin, które ogniskuje działalność nie tylko dydaktyczną, ale także naukową i stanowi także platformę kontaktów dla otoczenia społeczno-gospodarczego. Niewątpliwym atutem wydziału jest też Szkoła Prawa Amerykańskiego, do której udało się pozyskać ważny ośrodek naukowo-dydaktyczny: Uniwersytet Emory.

Rekomenduje się weryfikację informacji na temat Szkoły Prawa Angielskiego jako programu afiliowanego przy lub prowadzonego we współpracy z Uniwersytetem w Cambridge. Dyplomy/certyfikaty wydawane w ramach tego programu nie są dyplomami/certyfikatami Uniwersytetu w Cambridge. Kadra nauczająca w ramach tego programu w znakomitej większości nie jest afiliowana na Uniwersytecie w Cambridge. Odniesienie do Uniwersytetu w Cambridge używane jest w celach marketingowych i stanowi informację potencjalnie wprowadzającą w błąd.

Na kierunku prawo UW zajęcia prowadzone są także przez licznych profesorów wizytujących. Ważnym aspektem umiędzynarodowienia jest także uczestnictwo UW w partnerstwie strategicznym 4UE+, co otwiera także dla studentów kierunków prawa wiele licznych możliwości i perspektyw w zakresie umiędzynarodowienia.

Na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego prowadzone są działania przeglądowe mające na celu ocenę stopnia i profilu umiędzynarodowienia. Polegają one m.in. na analizie opinii i doświadczeń nauczycieli i studentów biorących udział w wymianie studenckiej/akademickiej i innych

projektach. Analizę oferty wyjazdowej na WPiA UW nadzoruje Sekcja ds. Mobilności, w skład której wchodzi m.in. dwoje Pełnomocników Dziekana ds. Mobilności. Każda osoba wracająca z pobytu zagranicznego wypełnia stosowną ankietę lub przeprowadza rozmowę z koordynatorem ds. mobilności, w której przedstawia swoje doświadczenia z pobytu za granicą. W oparciu o takie informacje Pełnomocnicy Dziekana WPiA UW kształtują ofertę wyjazdową Wydziału w ramach programu ERASMUS+.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Internacjonalizacja na kierunku prawo Uniwersytetu Warszawskiego zajmuje ważne miejsce w polityce kształcenia na. W ramach programu Erasmus uczelni udało się zawrzeć umowy o wymianie kadry i studentów z wiodącymi ośrodkami w Europie. Prowadzone są liczne szkoły praw obcych ze Szkołą Prawa i Gospodarki Chin na czele. Uczelnia pozyskuje dofinansowanie tych projektów z podmiotów zewnętrznych, co otwiera dla studentów możliwość udziału w zajęciach także za granicą. Na kierunku prawo UW wykładają także liczni profesorowie wizytujących. Prowadzone są także regularne przeglądy stopnia i zakresu internacjonalizacji, a ich wyniki mają wpływ na dalszą politykę w tym zakresie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Za dobre praktyki należy uznać powoływanie i rozwijanie szkół praw obcych ze szczególnym uwzględnieniem Szkoły Prawa i Gospodarki Chin ze względu na jej dynamikę, zakres działania oraz wypełnienie istotnej luki w zakresie znajomości podstaw prawa Chin i potrzeby kształcenia w tym zakresie oraz Szkoły Prawa Amerykańskiego ze względu na współpracę z wiodącym amerykańskim ośrodkiem: Uniwersytetem Emory. Zwraca także uwagę nie tylko szeroki wachlarz umów Erasmus+, ale przede wszystkim wysoki poziom akademicki partnerów zagranicznych takich jak Uniwersytet w Kopenhadze, Uniwersytet w Helsinkach, University of College London, paryskie uniwersytety: II i V, Uniwersytet w Zurichu, oba uniwersytety w Lowanium, Wolny Uniwersytet Berliński, Uniwersytet Humboldt i Uniwersytet w Oslo.

Zalecenia

...

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studencki kierunku prawo, prowadzonego na profilu ogólnoakademickim w Uniwersytecie Warszawskim mają zapewnione stałe wsparcie w procesie uczenia się, a także rozwoju społecznym, naukowym i zawodowym. Zostało ono dostosowane do specyfiki studiów prawniczych, co umożliwia studentom osiągnięcie zakładanych uczenia się, przewidzianych w programie studiów. Dedykując studentom wsparcie Uczelnia zapewnia różnorodne jego formy, powszechnie dostępne dla wszystkich

adresatów. Oferowane wsparcie dostosowane jest także do potrzeb różnych grup studentów. Co istotne, wsparcie dedykowane jest zarówno przez jednostki ogólnouniwersyteckie, jak i wydziałowe. Wsparcie studentów, ale również program studiów, zostały tak przygotowane, aby w planowaniu przyszłej drogi zawodowej studenci mieli możliwość wybrania klasycznej ścieżki kariery prawniczej, związanej z aplikacjami prawniczymi, ale również ewentualne wykorzystanie uzyskanych kierunkowych efektów uczenia się celem wybrania innej drogi zawodowej, w tym szerokiego przebranżowania.

Studentów wspiera się w ich rozwoju naukowym podczas studiów. Wykorzystuje się do tego wsparcie dla aktywności kół naukowych, czy organizowanie zajęć dodatkowych, uzupełniających program studiów. Ponadto dla osób zainteresowanych konkretnymi gałęziami prawa dedykuje się wsparcie w organizacji konferencji naukowych, konkursów arbitrażowych czy symulacji rozpraw. Na wydziale działa blisko ponad 30 kół naukowych, organizujących wspomniane konferencje naukowe, kongresy i inne wydarzenia oraz projekty, angażujące studentów poszukujących drogi rozwoju naukowego. Każde koło posiada opiekuna wybranego przez studentów spośród kadry naukowej, którzy służą merytorycznym wsparciem w tym zakresie. Studenci otrzymują od Uczelni wsparcie organizacyjne, poprzez finansowanie działalności kół oraz zapewnienie odpowiedniej infrastruktury. Studenci mają również możliwość czynnego uczestnictwa w publikacjach i projektach naukowych prowadzonych przez kadrę naukowo – dydaktyczną WPIA UW. Elementem wsparcia dla rozwoju studentów jest również system prowadzonych konsultacji dydaktycznych. Wykładowcy raz w tygodniu odbywają dyżur, służący merytorycznemu i organizacyjnemu wsparcia studentów. Pomocniczo, a w pandemii w sposób szczególny, wykorzystywana jest korespondencja mailowa lub inne alternatywne formy zaaprobowane przez studentów, takie jak wspólna grupa w serwisie Facebook, Google Classroom oraz inne narzędzia służące do komunikowania się na odległość. W związku z tymczasowym ograniczeniem w funkcjonowaniu uczelni, zajęcia prowadzone są za pomocą dwóch platform komunikacyjnych: Google Meet oraz Zoom. Co istotne, studentom oferowane jest systemowe wsparcie w obsłudze oraz funkcjonowania w/w narzędzi wykorzystywanych w procesie uczelnia się.

Studenci wyróżniający się wybitnymi wynikami w nauce oraz posiadający wybitne osiągnięcia naukowe, artystyczne lub sportowe uprawnieni są do ubiegania się o różnego rodzaju stypendia jak np. Stypendium Rektora UW, co jest związane z przepisami Ustawy. Ponadto studenci mają możliwość podjęcia studiów w ramach ich indywidualnej organizacji. WPIA UW prowadzi prestiżowy program "Szkoła Orłów", w ramach którego najwybitniejsi studenci prowadzeni są przez tutorów. W ramach programu studenci mają możliwość wyboru tutora, we współpracy z którym opracowują a następnie realizują indywidualną ścieżkę rozwoju akademickiego. Efektem tego jest m.in. opracowanie publikacji naukowych oraz realizacja własnych projektów. Dodatkowa uczelnia wspiera oraz zachęca wybitnych studentów do uczestnictwa w ministerialnych konkursach stypendialnych oraz uczestnictwa w międzynarodowych wymianach między akademickich.

Wsparcie dedykowane studentom uwzględnia różnorodne formy aktywności studentów, w szczególności zaś w zakresie ich przedsiębiorczości i wejścia na rynek pracy. Kluczową rolę w tym aspekcie pełni Biuro Karier. W ramach aktywności jednostki przekazuje się studentom dostępne na rynku oferty zatrudnienia, praktyk oraz staży, dopasowane do specyfiki ich kierunku studiów. Biuro Karier organizuje Akademickie Targi Pracy i Spotkania z Rynkiem Pracy, pomaga studentom w znalezieniu praktyk, staży czy też stałego zatrudnienia oraz w zdobyciu pierwszego doświadczenia zawodowego. Dodatkowo jednostka organizuje warsztaty z zakresu umiejętności miękkich, szkolenia i

prezentacje pracodawców. Ponadto studenci na pierwszym roku uczestniczą w obowiązkowym przedmiocie „System prawny i zawody prawnicze”, podczas którego studenci mają okazję zapoznać się ze specyfiką poszczególnych zawodów prawniczych związanych z klasyczną ścieżką przyszłej kariery prawniczej, związanej bezpośrednio z aplikacją oraz tych alternatywnych coraz częściej poszukiwanych na rynku pracy. Wydział współpracuje ze środowiskiem pracodawców poprzez Pełnomocnika Dziekana ds. praktyk studenckich oraz Komisję Praktyk Samorządu Studentów WPIA UW. Dodatkowo studenci mają możliwość swojego rozwoju sportowego oraz artystycznego poprzez działania podejmowane przez Akademicki Związek Sportowy UW oraz zespoły artystyczne, w tym Chór Akademicki.

Uczelnia prowadzi dla również zróżnicowane formy wsparcia studentów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi. Dzieje się to poprzez działania Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami UW czy Centrum Pomocy Psychologicznej UW. W związku z problemami zdrowotnymi, student może ubiegać się o przyznanie urlopu zdrowotnego, zmianę w przebiegu i organizacji studiów m.in. przez zmianę formy egzaminu czy modyfikację liczby dopuszczalnych absencji w trakcie roku akademickiego. W przypadku zaistnienia potrzeby konsultacji lub pomocy psychologicznej, informacja od studenta, chętnego do skorzystania z pomocy przekazywana jest bezpośrednio przez Wydział albo przez studenta do Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Następnie student może zostać skierowany do Centrum Pomocy Psychologicznej UW, prowadzonego przy Wydziale Psychologii UW. Niezależnie od powyższego, student ma możliwość bezpośredniego skorzystania ze wsparcia Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami bez asysty jednostki wydziałowej. Wydział Prawa i Administracji UW współpracuje ściśle z jednostkami administracji centralnej według zasad zapewniających możliwość udzielania jak szerszego i adekwatnego do potrzeb studentów wsparcia. Na uczelni funkcjonuje Centrum Wsparcia Dydaktyki w ramach, którego powstało m.in. Biuro ds. Pomocy Materialnej w celu odciążenia Wydziałów w zakresie spraw stypendiów socjalnych oraz innych kwestii socjalno-bytowych. Należy zaznaczyć, że w przypadku studentów zagranicznych Uczelnia podejmuje działania doraźne, w ramach, których studenci mogą np. podejmować darmowe kursy języka polskiego. Dodatkowo uczelnia stara się dostosowywać prowadzone przez siebie działania do potrzeb wynikających z specyfiki trybu podejmowanych przez studentów studiów poprzez np. dostosowywanie prowadzonych zajęć pod względem czasowym oraz terminowym do potrzeb studentów stacjonarnych oraz niestacjonarnych a także rozmieszczenia ich w budynkach przynależnych do WPIA w odległości dogodniej oraz możliwej do pokonania w stosunkowo krótkim czasie przez studentów wydziału.

Uczelnia przygotowała odpowiednie procedury w zakresie składania i rozpatrywania skarg i wniosków studentów. Skargi mogą być zgłaszane przez studentów zarówno bezpośrednio do administracji centralnej, jak i wydziałowej. Rozpatrywane są zarówno skargi ustne, jak i pisemne. Władze Wydziału analizują także wszelkie skargi anonimowe. Sprawy zgłaszane do administracji wydziałowej rozpatrywane są według stałego i przyjętego przez Uczelnie schematu, który należy uznać za skuteczny. O działaniach podjętych wskutek zgłoszonej skargi, zainteresowany student lub pracownik informowani są przez Władze Wydział lub administrację centralną UW. Dodatkowo studenci mają możliwość zgłaszania skarg i wniosków do Rzecznika Praw Studenta, który w ramach swoich kompetencji kieruje sprawę rozpoznania przez właściwe organy Uczelni.

Uczelnia podejmuje również różnorakie działania mające na celu informowanie i edukowanie studentów w zakresie bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy. Na uczelni działa Specjalista ds. Równego Traktowania oraz Rektorska Komisja ds.

Przeciwdziałania Dyskryminacji. Jednostki te prowadzą kampanie informacyjne, a także pomagają osobom, które zetknęły się z dyskryminacją lub z naruszeniem zasad równego traktowania na Uniwersytecie Warszawskim. Wyżej wskazane jednostki zajmują się przeciwdziałaniem dyskryminacji ze względu na jakakolwiek cechę nieuzasadniającą odmiennego traktowania, a także opracowują metody rozwiązywania problemów wynikających z naruszenia zakazu dyskryminacji.

Uczelnia stosuje uczelniane, materialne i pozamaterialne, instrumenty oddziaływania na studentów kierunku, mających na celu motywowanie ich do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się. Najważniejszymi aktywnościami realizowanymi w tym zakresie są przyznawane stypendia, wynikające one jednak z dyspozycji właściwych przepisów Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce z dnia 20 lipca 2018r czy ministerialne programy stypendialne czy naukowe. Na wydziale działa prestiżowy, wspomniany już program "Szkoła Orłów", w ramach którego najwybitniejsi studenci prowadzeni są przez tutorów. Organizowane są również liczne konkursy oraz granty, w ramach których studenci mogą uczestniczyć oraz rozwijając swoje zainteresowania. Dodatkowo studenci UW mają możliwość uczestnictwa oraz reprezentowania uczelni na prestiżowych międzynarodowych konkursach moot court, co jest wspierane merytorycznie i organizacyjnie przez Uczelnie.

Uczelnia dedykuje studentom wsparcie w zakresie obsługi administracyjnej, prowadzonej przez kadre wspierającą proces nauczania i uczenia się. Pomoc administracyjną studentom świadczy Dziekanat WPiA, Prodziekan ds. studenckich oraz Kierownik Studiów. Zakres zadań Dziekanatu obejmuje wszystkie czynności związane z prowadzeniem akt studenckich oraz urzędów ewidencyjnych służących do ich rejestrowania, wykonywaniem zarządzeń Dziekana WPiA UW i Prodziekana ds. studenckich WPiA UW, sporządzaniem sprawozdań statystycznych, a także innych czynności przewidzianych w szczególności w ustawach, regulaminie studiów na UW oraz statucie UW. Obsługa administracyjna studentów odbywa się także drogą elektroniczną poprzez centralny system uwierzytelniania „USOS” oraz korespondencją mailową. Podania studentów mogą być składane w dwóch formach – elektronicznej i tradycyjnej. Treść wszystkich zapadłych decyzji natychmiastowo umieszczana jest w systemie USOS lub jeśli student podanie złożył bezpośrednio w dziekanacie, jest on informowany telefonicznie, mailowo lub osobiście.

Studenci mają też swój samorząd, który otrzymuje od władz Uczelni wsparcie materialne i pozamaterialne, dzięki czemu rozwija się kultura akademicka i wspomagane są rozmaite aktywności studentów. Studenci ponad to mają możliwość zaangażowania się w prace ogólnouczelnianego samorządu studenckiego UW. Organy Samorządu Studentów – zarówno na szczeblu centralnym, jak i wydziałowym prowadzą szereg działań mających na celu wsparcie studentów. W skład Zarządu Samorządu Studentów UW wchodzi Rzecznik Praw Studenta, którego zakres kompetencji obejmuje wszelkie działania związane z ochroną praw studenta, a także Pełnomocnik ds. socjalnych odpowiadający przede wszystkim za współpracę z Biurem Spraw Studenckich oraz Biurem Osób Niepełnosprawnych. Prowadzi on kampanie uświadamiające studentów i studentki z zakresu ich praw, dotyczących świadczeń materialnych oraz udziela im porad z tego zakresu.

Narzędziem wykorzystywanym przez Uczelnie w zakresie monitorowania oraz wspierania i doskonalenia systemu opieki oraz kadry kształcącej studentów jest ankietyzacja spraw związanych z procesem kształcenia, m.in. obsługą administracyjną. Studenci wypełniają formularz ankiety

anonimowo i dobrowolnie. Formularz ankiety umożliwia odpowiedź na pytania zamknięte w skali punktowej, a także pozostawia miejsce na swobodną wypowiedź.

Ponad to samorząd studencki WPiA UW bierze czynny udział w co procesie ewaluacji jakości zajęć dydaktycznych oraz wsparcia studentów prowadzonego na wydziale. W porozumieniu z Prodziekanem ds. studenckich i Kierownikiem studiów WPiA UW, Rada Samorządu Studentów organizuje ankiety badające preferencje studentów. Ankiety te stanowią jednym z elementów składających się na systematyczne przeglądy programu studiów. W sytuacjach, w których studenci wskazują na potrzebę dokonania zmian programu studiów np. uruchomienia konkretnego przedmiotu objętego planem studiów - każdorazowo organizowane jest dodatkowe spotkanie konsultacyjne z przedstawicielami studenckimi. Poza procesem ankietyzacji, przedstawiciele studentów mają stały kontakt z władzami wydziału, które interweniują w razie konieczności dokonania nagłego przeglądu lub rozwiązania bieżących problemów organizacyjnych. Wszelkiego rodzaju ustalenia i zmiany dokonywane w ramach procesu ewaluacji stanowią przedmiot dyskusji Rady Wydziału i Rady dydaktycznej, w których poza studentami uczestniczą nauczyciele akademicy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

System opieki i wsparcia jest kompleksowy, odnoszący się do wszystkich istotnych z perspektywy studenta aspektów. Działalność Jednostki w tym zakresie uwzględnia wszystkie pojawiające się potrzeby. Szczególnie pozytywnie należy ocenić wsparcie studentów zaangażowanych w ruch naukowy. Na szczególne uwzględnienie zasługuje również możliwości rozwoju naukowego studentów poprzez działalność oraz współpracę kadrą naukowo – dydaktyczną uczelni. Uczelnia w sposób kompletny zadbała o wsparcie studentów ze szczególnymi potrzebami w tym studentów z niepełnosprawnościami czy studentów zagranicznych poprzez podejmowanie dedykowanych działań mających na celu szerokie wsparcie w procesie uczelnia się. Uczelnia w sposób kompleksowy podejmuje też działania antydyskryminacyjne.

Studenci są świadomymi uczestnikami procesu kształcenia i włączają się poprzez działalność w Samorządzie Studenckim w proces zapewniania jakości kształcenia. Studenci mają możliwość kontaktu z nauczycielami akademickimi poprzez ich dyżury w ramach konsultacji. Obsługa administracyjna jest dostępna w dogodnych dla studentów godzinach. Władzę wydziału kładą szczególny nacisk na proces ewaluacji jakości kształcenia na wydziale oraz wsparcie studentów w procesie uczenia się, w którym swój czynny udział ma samorząd studencki WPiA UW. Do potrzeb studentów podchodzi się indywidualnie z zachowaniem określonych na wydziale formalnych procedur w zakresie wsparcia, studenci mogą liczyć na odpowiednią pomoc, a w razie potrzeby na właściwą reakcję ze strony pracowników uczelni.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Polityka informacyjna na temat kierunku prawo Uniwersytetu Warszawskiego jest prowadzona na poziomie ogólnouniwersyteckim i poziomie wydziałowym.

Informacje dla kandydatów dostępne są w ogólnouniwersyteckim systemie Internetowej Rekrutacji Kandydatów. Można w nim znaleźć także informacje dotyczące sylwetki absolwenta oraz efektów uczenia się, a także warunków przyjęcia na studia na kierunku prawo. Po utworzeniu konta w IRK, kandydat otrzymuje wszelkie informacje dotyczące procesu rekrutacji oraz uzyskuje możliwość bezpośredniego kontaktu z komisją rekrutacyjną. Na stronie IRK znajduje się przekierowanie do witryny Biura ds. Rekrutacji UW, gdzie można znaleźć informacje m.in. odnośnie aktów prawnych regulujących procedurę rekrutacyjną. Uniwersytet Warszawski co roku przygotowuje obszerny przewodnik dla kandydatów na studia, w którym prezentowane są informacje o poszczególnych kierunkach, w tym o kierunku prawo: ogólny opis uczelni i jej misji edukacyjnej, profile absolwentów, wiadomości dotyczące procesu rekrutacji, a nawet mapka, umożliwiająca zlokalizowanie budynków uniwersyteckich w Warszawie.

Uniwersytecki System Obsługi Studiów zawiera także szczegółowe informacje na temat poszczególnych zajęć dydaktycznych prowadzonych na kierunku prawo, zwłaszcza sylabusy przedmiotów, które układane są przez koordynatorów danego przedmiotu, a w przypadku przedmiotów kierunkowych przez kierowników katedr i zakładów. Zawierają one wykaz najistotniejszych zagadnień, które student musi przyswoić, przejrzysty opis kryteriów oceniania oraz wykaz polecanej literatury.

Strona internetowa WPIA UW, prezentuje całościowy kształt informacji dotyczących kierunku *prawo*, tj. opis kierunku, zasady studiowania, program i regulamin studiów, opłaty za studia. Publikowane są na niej komunikaty Władz Wydziału oraz Dziekanatu, dane kontaktowe do obsługi administracyjnej studiów i godziny jej pracy, informacje dotyczące Biblioteki Wydziałowej i inne. Na stronie internetowej Wydziału można także znaleźć informacje o kadrze naukowej i gremiach odpowiedzialnych za proces kształcenia i dostosowywanie programu studiów do najaktualniejszych potrzeb dydaktycznych i rynkowych. Dużą rolę w dostępie do informacji odgrywa także Sekcja Promocji na WPIA UW, a także informacje zamieszczane na stronie ogólnouniwersyteckiej UW.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że informacja na temat kierunku prawo na UW jest dostępna publicznie dla szerokiego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem, w sposób umożliwiający nieskrępowane korzystanie przez osoby z niepełnosprawnością. Zawarte na wyżej wymienionych stronach, a także w Biuletynie Informacji Publicznej ogłoszenia obejmują: cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, przyznawane

kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się.

Na Wydziale Prawa i Administracji działa Pełnomocnik Dziekana ds. jakości kształcenia oraz specjalny Zespół powołany w celu jego wspierania. Organy te na bieżąco weryfikują zakres informacji przekazywanych studentom, co odbywa się we współpracy z uczestnikami studiów, którzy są respondentami ankiet, w których wskazują m.in. na potencjalne problemy informacyjne oraz pożądane kierunki zmian. Dużą rolę w procesie konsultacji odgrywa także Samorząd Studentów, który przekazuje Władzom WPIA UW informacje na temat adekwatności prezentowanych i przekazywanych danych, tj. zwłaszcza ich zakresu przedmiotowego, jak i formy udostępniania. Pełnomocnik Dziekana ds. studenckich oraz Kierownik studiów odbywają regularne spotkania z pracownikami Dziekanatu, w ramach których dyskutowane są aktualne problemy i pytania, z jakimi występują studenci oraz kandydaci na studia. W oparciu o informacje przekazywane przez pracowników Dziekanatu na bieżąco weryfikowana i doskonalona jest polityka informacyjna Wydziału w zakresie prezentowania wiadomości dotyczących programu studiów na kierunku *prawo* oraz warunków jego realizacji i osiągniętych rezultatach. W związku z powyższym można stwierdzić, że prowadzone jest monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców (kandydatów na studia, studentów, pracodawców), np. w zakresie oczekiwanej przez odbiorców szczegółowości informacji lub sposobu jej prezentacji, a wyniki monitorowania są wykorzystywane do doskonalenia dostępności i jakości informacji o studiach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Informacja jest dostępna publicznie dla szerokiego grona odbiorców w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem, w sposób umożliwiający nieskrępowane korzystanie przez osoby z niepełnosprawnością. W ramach przekazywanych przez Jednostkę informacji przedstawiane są: cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów na studia, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia i program studiów. Prowadzone jest permanentne monitorowanie aktualności oraz kompleksowości informacji o studiach i jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, a przede wszystkim kandydatów na studia, studentów i pracodawców.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Za zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia w Uczelni (w odniesieniu do kierunku prawo) odpowiedzialni są na poziomie Uczelni: Rektor, Senat, Prorektor ds. studentów i jakości kształcenia oraz kierowana przezeń Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia, a na poziomie WPIA UW: Rada Dydaktyczna i Prodziekan ds. studenckich wspierany przez grono wyszczególnionych przedmiotowo pełnomocników (ds. jakości kształcenia, ds. pensum dydaktycznego i ds. mobilności) oraz Kierownika Studiów. Ewaluacja i doskonalenie jakości kształcenia są prowadzone z uwzględnieniem misji i strategii WPIA UW, z udziałem interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych (w tym: wykładowców, studentów, absolwentów, pracodawców, przedstawicieli zawodów prawniczych), a weryfikowane obiektywizująco wskutek implementacji standardów jakości kształcenia zawartych w dokumencie „Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area”. Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów.

W Uczelni zostały określone (w odpowiednich uchwałach Senatu i zarządzeniach Rektora UW) formalne procedury dotyczące zatwierdzania, zmian oraz wycofania programu studiów składające się na wewnątrz system zapewniania jakości kształcenia na WPIA UW. W jego ramach program studiów na kierunku prawo podlega monitorowaniu w zakresie zakładanych efektów uczenia się, metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiąganym przez studentów, oferty przedmiotów do wyboru (analizowane jest zainteresowanie studentów określonymi zagadnieniami i przedmiotami, w celu zapewnienia zgodności oferty do wyboru z oczekiwaniami studentów). Okresowy przegląd programu studiów przeprowadza Rada Dydaktyczna, na tej podstawie proponując działania doskonalące program studiów. W okresowych przeglądach programowych uczestniczą opiniodawczo interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Uwzględnia się także monitoring efektywności absolwentów na rynku pracy, badania naukowe kadry, zewnętrzne rekomendacje (od interesariuszy zewnętrznych), a także standardy rankingowe (kluczowych, najbardziej prestiżowych rankingów krajowych, w których oceniany kierunek lokuje się na najwyższych pozycjach).

Systematyczna ocena programu studiów na kierunku prawo jest trafnie oparta m.in. o zestawienia wyników zaliczeń i egzaminów, prac etapowych i dyplomowych. Poza tym podstawą tej oceny są też: informacje zwrotne od studentów, nauczycieli akademickich i pracodawców, informacje odnośnie do ścieżek kariery absolwentów, dane publiczne odnośnie do rynku pracy, a także dane uzyskane z analizy ankiet studenckich (w ostatnim semestrze studiów studenci oceniają, w jakim stopniu program studiów przyczynił się do osiągnięcia przez nich efektów uczenia się) i arkuszy hospitacji zajęć. Wnioski z oceny są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia programu studiów na kierunku prawo (w razie konieczności proponuje się działania korygujące, które są wdrażane w kolejnym roku akademickim). Znajomość języków obcych jest weryfikowana za pomocą wewnętrznych egzaminów językowych i przeprowadzanych przez zewnętrzne jednostki certyfikujące.

Cykliczna ocena zewnętrzna jakości kształcenia na kierunku prawo jest też udziałem otoczenia społeczno-gospodarczego (połączona ze współpracą w tworzeniu, realizacji i weryfikacji efektów uczenia się) i polega m. in. na: udziale w pracach Rady Interesariuszy oraz w ramach ruchu absolwenckiego (Stowarzyszenie Absolwentów WPIA UW), współpracy w zakresie realizacji

studenckich praktyk zawodowych oraz współpracy w zakresie realizacji zajęć praktycznych przez specjalistów z zewnątrz (zwłaszcza z Sądem Najwyższym, czy Rządowym Centrum Legislacji), a także dokonuje się poprzez doroczne rankingi. Odpowiednio zaadoptowano też treść i uzasadnienie poprzedniej oceny PKA.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

W Uczelni funkcjonuje wyznaczony zespół osób sprawujących nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem prawo. W ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia określono w sposób przejrzysty kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku. Zatwierdzanie programu studiów i jego zmiany dokonywane są w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury formalne. Przeprowadzana jest też systematyczna ocena programu studiów oparta o analizę danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są adekwatne do celów i zakresu oceny (informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców, informacje dotyczące ścieżek kariery absolwentów, standardy jakości kształcenia międzynarodowych organizacji akredytujących). W systematycznej ocenie programu studiów udział biorą interesariusze wewnętrzni oraz zewnętrzni. Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Jakość kształcenia na kierunku prawo jest poddawana cyklicznej ocenie i weryfikacji zewnętrznej. Wnioski z systematycznej oceny programu studiów oraz wyniki zewnętrznej oceny i weryfikacji jakości kształcenia na kierunku prawo wykorzystywane są w przebudowie i ulepszaniu programu studiów oraz jakości kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

WPiA UW na kierunku prawo stosuje klarowne podejście do okresowych przeglądów programu studiów z wykorzystywaniem kompleksowego zbioru mechanizmów służących weryfikacji i ocenie efektów uczenia się oraz doskonaleniu procesu kształcenia w wymiarze akademickim (obejmującym aktywność naukową studentów, w tym ich włączenie w badania naukowe kadry), ukierunkowane na maksymalizację efektywności kształcenia studentów, realizując w tym zakresie grupę skutecznych, innowacyjnych i godnych naśladowania rozwiązań, wśród których wyróżnić należy:

1. Projakościową instytucjonalizację struktury dydaktycznej WPiA UW, w tym zwłaszcza: wyodrębnienie i funkcjonowanie Rady Dydaktycznej WPiA UW, w połączeniu ze wzmocnieniem funkcji Prodziekana ds. studenckich WPiA UW (pełni rolę Kierownika Jednostki Dydaktycznej) wspartego przez grono wyszczególnionych przedmiotowo pełnomocników (ds. jakości kształcenia, ds. pensum dydaktycznego i ds. mobilności) oraz Kierownika Studiów.
2. Włączenie do polityki jakości oraz procesu projektowania, zatwierdzania, monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów stałego wykorzystywania standardów kluczowych (najbardziej prestiżowych w kraju) dorocznych rankingów.

Zalecenia

...

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Uchwała Nr 488/2012 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 22 listopada 2012 r. w sprawie oceny programowej na kierunku *prawo* prowadzonym na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego na poziomie jednolitych studiów magisterskich przyznała kierunkowi *prawo* ocenę wyróżniającą. Zgodnie z treścią wskazanej uchwały wszystkie przyjęte przez Polską Komisję Akredytacyjną kryteria jakościowe uzyskały ocenę wyróżniającą.

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego

Oświadczenie

Niniejszym oświadczam, iż nie pozostaję w żadnych zależnościach natury organizacyjnej, prawnej lub osobistej z jednostką prowadzącą oceniany kierunek, które mogłyby wzbudzić wątpliwości co do bezstronności formułowanych opinii i ocen w odniesieniu do ocenianego kierunku. Ponadto oświadczam, iż znane mi są przepisy Kodeksu Etyki, w zakresie wykonywanych zadań na rzecz Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

.....

(data, podpis)

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art.

68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz

aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

